

Veto

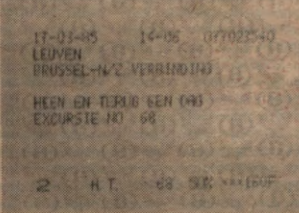
ALGEMENE STUDENTEN RAAD

Weekblad. Jaargang 11, '84-'85.
Nr. 24, dd. 21 maart 1985.

Verantw. Uitg.: Paul Bijnens
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.
Tel. 016/22.44.38.

EN VERDER...

Kolumn	2
Verzoening	3
Aggregatie	3
Moderne geschiedenis geschokt	4
Kommunikatiewetenschap	5
Raymond van 'Meisjes'	5
Mark Fillet van Wereldwijd	6
Behoud de begeerte	7
Tsjernenko ten grave gedragen	7
Hysterie en seks	8
Leuven vol muziek	8
Bios en natuurbescherming	8
Audiovisuele dienst	9
Leopold III te boek	10
Kortgelezen	10
Vanzwanske	11
Strip	11

Reise u ook onder de kode: excursie no 68?

ASR-live: "Roots" in 7 pannels

De aktiedriedaagse is voorbij. De ASR wou zich via deze weg beter profileren en zichzelf bij de studenten bekend maken. En hoe kan een studentenbeweging zich beter profileren dan door op zoek te gaan naar zijn oorsprong: een groots opgezette talk-show met verschillende bekenden uit de studentenbeweging was het resultaat. Een subjectief verslag.

Alles heeft zo zijn tradities. Zo wil de traditie dat belangrijke pieten stevast te laat komen. En zo wil de traditie ook dat dergelijke organisaties te laat beginnen. En om de verslaggever van De Morgen nog meer te misleiden verwisselden de eerste twee pannels van plaats. Onder leiding van Guy Polspoel openden prof. Sabbe, Stef Van Thuyne en Luc Baltussen de avond.

Prof. Sabbe werd vanuit twee kanten aangevallen op zijn beleid aan de universiteit. Eerst behandelde Stef de "afbraakpolitiek van de Akademische Overheid in de sociale sektor". Later sprak Luc over de afscheuring van de KrtL-kringen. Prof. Sabbe wist zich aardig uit de slag te slaan maar noemde de RvS (waarvan hij notabene voorzitter is) verschillende malen de 'RVA'. Luc Baltussen had het laatste woord en vermeldde de rol van de akademische overheid in de afscheuring van de KrtL, een afscheuring die Sabbe ten onrechte noemde.

In het volgende pannel namen drie ex-studentenvertegenwoordigers op de Akademische Raad het op tegen de rektor. De studentenvertegenwoordigers vinden dat er veel te weinig medebeheer is en dat het weinige medebeheer formeel blijft. De Somer is gelukkig met de huidige structuren en vindt dat de studenten maar in opstand moeten komen. Ook gooit hij de bal terug in het kamp van de studenten en zegt dat er te weinig doorstroming is en dat de vertegenwoordigers op de Akademische Raad niet eens bij de grote massa bekend zijn. Applaus.

Sex & Drugs & Rock'n Roll

George Pollers, Ward Leemans en Lode Van Outryve buigen zich vooral over de tamme studentengeneratie van nu. "Niet hun eigen schuld," zegt Van Outryve, "ze leven in een tijd zonder toekomst en reageren niet." Seks, drugs en rock en roll.

Pollers is het daar niet helemaal mee eens: "De studenten zijn meer kleinschalig werkzaam in allerlei projecten. Acco drukt zo'n tweehonderd tijdschriften die dan toch een eksponent zijn van een bedrijvigheid." Verder vergelijken ze de 'tamme' generatie met de hunne ("openstampen van een nieuwe dimensie: democratisering van het onderwijs") en vertellen over de strijd binnen het LSK om die ideeë aanvaardbaar te maken.

Valies op zolder

Ook Jan Bauwens, Gaby Van Dromme en Roel Nieuwdorp spraken zich uit over het verschil tussen hun generatie en de andere. "De jaren 50

was de sociale beweging, de jaren 60 waren de jaren van het pluralisme en het syndikalisme." Studenten bleken in die periode veel langer in Leuven te wonen dan nu, men vertrok naar huis op zaterdagmiddag en kwam zondagavond al terug. En men ging niet elk weekend naar huis. Ook tijdens de weekends werkte de studentenbeweging.

De pre-revolutionaire beweging had het vooral over de mandementen van de bisschoppen. De ergerlijke toon waarop die waren opgesteld deed op een paar uur tijd de massa toestromen om te betogen. Alhoewel er bleek toch een zekere traditie van betoging en mobilisatie te zijn. De eerste vrijdag van de maand was er traditioneel een betoging. Guy Polspoel sprak nog met Gaby Van Dromme over zijn weekblad 'Vrijdag', een groot succes dat echter stukliep op de versplintering van het linkse denken.

De helden

Pret verzekerd met de heren Frans Verleyen, Jan Van Rompaey, Jos Bouveroux en Kris Merckx. Frans Verleyen stak een mooi betoeg af over de tijdsgeest: "We waren de generatie van het gepruts, het bestaan van de pil werd pas bekendgemaakt op de dag dat Kennedy werd vermoord." Verder vertelde hij ook hoe hij geld verdiende door stukjes te schrijven voor kranten en voor de BRt. "En dat geld gaf ik thuis allemaal af." Hij noemde zich de laatste student die het licht heeft uitgedraaid in de oude universiteit waar het nog de gewoonte was om bij het begin en het einde van de lessen te applausseren.

Jan Van Rompaey vertelde hoe hij als enige heldendaad Hugo Raspoet achterna ging toen hij dacht dat die eindelijk zelfmoord zou plegen. De man is later hoofdredakteur van het Belang van Limburg geworden. Dan ontstond een discussie over Leuven-Vlaams. Hoe een kleine minderheid

van linkse mensen de beweging in gang stak maar dat de grote massa vooral door het Vlaamse element werd aangelokt.

De pot en de ketel

Het laatste pannel met Paul Goossens, Ludo Martens en Luk Vandenbrande is als volgt samen te vatten. Ludo verwijt Paul Goossens niet radikaal en revolutionair genoeg te zijn en Paul verwijt dat op zijn beurt aan Luc Vandenbrande. Ondertussen schimpte Paul terug naar Ludo en zei dat een marginale politieke beweging gevaarlijk is net zoals de arrogantie van de macht die Luk voorstaat. In concreto vraagt Paul Goossens tot tweemaal toe aan Luc Vandenbrande of die wel zal betogen op 17 maart. Luc gaat in de tegenaanval en maakt het proces van De Morgen. Politiek dus.

Honger en animatie

Ondertussen waren Paul Staes en Johan Hamels, die op dat moment in hongerstaking waren, ook even aan het woord gekomen om de reden van hun hongerstaking uiteen te zetten. U raadt het al: de raketten.

Ook Rudi Daems kwam aan het woord. Hij vertelde vooral over zijn ervaringen met Gardiner en over zijn proces. Ook de alomgekende 'voorhechtenis' kwam aan bod.

VTK-big band liet het afweten en dus namen Wortel en de Evergreens de fakkel over. De Evergreens zijn al voldoende bewierookt in De Morgen. Ik vermeld alleen dat ze goed waren en dat hun volgend optreden al vastgelegd is. Wortel dus; of de 'Democratization Blues' of nog ambazie verzekerd.

En dit kan zeker niet gezegd worden van de laatste man die we die avond te zien kregen: Johan Anthierens. Zwak en arrogant. Meer woorden verspil ik er niet aan.

Ivan De Vadder

Alleen uitroeiing effectief

Naast Afrikaanse varkenspest ook Amerikaanse rakettenpest

BRUSSEL — Niet iedereen was vorige zondag op post. Toch waren er nog ongeveer 100.000 betogers meer komen opdagen dan de organisatoren verhoopt hadden (50.000). De afwezigheid hadden eens te meer, beter gezegd nu zeker, ongelijk. Een betere methode om het cynisme van de huidige regering aan de kaak te stellen, was er niet. Enkel een massale opkomst kon dit afdoende illustreren.

In die zin was de happening van vorige zondag een duidelijk politieke betoging. Sommige commentatoren stoorden zich daar aan. Zij vergeten echter dat elke betoging politiek is. Uit de betoging van 23 oktober 1983 was dit niet zo af te leiden.

Dat er ook deze keer een duidelijke aanwezigheid van verscheidene orga-

nizaties uit de kristelijke zuil was, zal de heren in Brussel misschien aan het denken zetten. Vooral de slogans van de KWB (o.m. "KWB uit CVP") en de aanwezigheid van de SEP (Solidariteit et participation — een onafhankelijke kristelijke arbeiderspartij gegroeid uit het MOC — Mouvement Ouvrière Chrétienne) sprongen in het oog. Voorlopig mogen Martens en Gol echter gerust zijn. Voor de parlementsverkiezingen worden nog geen aparte lijsten ingediend.

Daarbij mogen ze niet uit het oog verliezen dat vorige zondag nog maar een generale repetitie was. Op zondag 20 oktober kunnen de twijfelnaars alsnog een laatste kans te baat nemen. Het belooft een hete herfst te worden.

Dirk De Nagel

De rakettenbetoging in Brussel was een onverhoopt succes. Zoals je op de foto's kan zien ging het er zelfs vrij speels aan toe. Maandagavond was het dan weer een hels kabaal in Leuven. Meer dan 300 verontruste betogers lieten met potten en pannen hun mening horen omtrent de regeringsbeslissing in verband met de raketten. De organisatie, VAKA-Leuven, wil de komende weken elke maandag om 18.00 uur een dergelijke protestkreet laten horen.

(foto's Veto)

LEZERSBRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op de het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit, en ondertekend zijn met naam, studiejahr en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ca. 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort.

VTK-industriedag

In Veto nr.21 d.d.28 februari '85 verscheen een artikel over de industriedag van VTK. Bij dit artikel zouden wij enkele bedenkingen willen maken.

De bedoeling van de industriedag was inderdaad — en we citeren — "de laatste jaren van de fakulteit Toegepaste Wetenschappen de mogelijkheid te geven tot min of meer diepgaand contact met afgevaardigden van in België gevestigde bedrijven."

Maar je kan het ook omkeren, de bedrijven werd de mogelijkheid geboden zichzelf voor te stellen, om reclame voor zichzelf te maken, om zodus toekomstige ingenieurs naar zich toe te lokken.

Het is volgens ons wel enigszins overdreven om te stellen dat er die dag een "euforisch optimistische sfeer" heerste; is het voeren van een eerste contactgesprek in groepjes van tien of meer en laten steden om "de roes naar je hoofd te leiden"?

In het artikel werd eveneens een allusie gemaakt op de (te) hoge basisaanvangswedde, nl. 65.000 fr. bruto per maand, van een ingenieur. De richtlijn van deze aanvangswedde is vastgesteld door de KVIV, de Koninklijke Vlaamse Ingenieurs Vereniging. Hiermee wil de KVIV een garantie bieden voor haar leden, zoals andere belangengroepen proberen hun leden te beschermen, denk aan de medische tarieven, de vestigingswetten. De grootte van dit bedrag heeft twee redenen:

- de vraag naar ingenieurs in onze industriële maatschappij is groot en neemt nog steeds toe, terwijl het aanbod te klein is en zo zal blijven.
- het werk dat ingenieurs verrichten wordt als belangrijk beschouwd en vergt een grote inzet. Appreciëring hiervoor wordt nu eenmaal in materiële welstand uitgedrukt. Vergelijk dit bedrag ook even met de verdiensten van andere kaderleden.

En nu we het toch over geld hebben, iedereen heeft maar 150 fr moeten betalen voor het middagmaal, op twee personen na die geen lid waren en die 250 fr moesten betalen.

Ergerlijk was ook het onderschrift bij de afbeelding van het logo van de industriedag: "... en de militaire toepassingen van al dat moois?" Nu is

het inderdaad zo dat vele ingenieurs meewerken aan de ontwikkeling van nieuwe technologieën op allerlei gebieden. Ook is algemeen geweten dat militairen gebruik maken van deze nieuwe technologieën, gaande van gesofistikeerde communicatiesystemen en computers tot militaire koffiezetapparaten. Maar is dit een reden om de ontwikkeling van nieuwe technologieën in vraag te stellen?

Wij vinden deze ondertitel dan ook totaal irrelevant, temeer daar er geen enkel bedrijf aanwezig was dat "leeft" van militaire toepassingen. In feite werd in desbetreffend artikel de ganse bedoeling van de organisatie in vraag gesteld, terwijl er uiteindelijk naar gestreefd werd de studenten een eerste kennismaking met hun latere werking te bieden, een optie waar duidelijk nood aan bestaat. Uiteindelijk mag een streven naar professionalisme in de organisatie niet verward worden met slaafs konformisme en bevestiging van het ego-tijdperk!

Marc Deboes
Organisatie VTK-industriedag

Naschrift van de redactie: hoofddoel van het bedoelde artikel was de aandacht te vestigen op de enigszins controversiële aard van het ingenieursberoep. Ondanks werkloosheid, dalende koopkracht, deficitaire staatsfinanciën en noem maar op, blijkt er toch nog een industrieel-ekonomisch karakter te zijn aan deze maatschappij waar de crisis geen of nauwelijks vat op heeft, en waarin de ingenieur een sleutelrol speelt. Ook de opmerking over militaire toepassingen was slechts bedoeld om dit aspect van het ingenieursberoep te belichten, en niet om technologische vernieuwingen in het geheel in vraag te stellen. Deze brief toont trouwens dat een gevoelige plek geraakt werd.

Iteka

Vorige week bemerkten we in Veto een hoogst merkwaardige passage in de bespreking van het Katechetika-blaadje Iteka. Vanzwanske had het daar over een artikel van Johan Vanderhoeven die "de Katechetika-burgers een gebrek aan spiritualiteit zou verwijten". Enkele korte bedenkingen hierbij.

Waar gaat het over? Welnu, Vanzwanske sloeg onbewust de nagel op de kop wanneer hij het woord 'burgers' neerschreef. Inderdaad, ook aan een theologische fakulteit komt men dergelijke mensen (zowel profen als studenten) tegen, tot wanhoop van hen (eveneens profen en studenten) die van een theologische fakulteit méér verwachten dan enkel een wetenschappelijke ontleding (teologie als louter wetenschap, kan dat wel?) van al wat men die uitdagende kerel van 2000 jaar terug heeft aangedaan. Nu is dit wel een probleem dat zich onder andere vormen in alle fakulteiten manifesteert. Maar aan een fakulteit waar

mensen rondhossen die zich kristen durven noemen — bovendien aan een katoelike universiteit — is dit helemaal niet gepermitterd. Wij zijn geen zwak broetje in het universitaire bestel, of willen dat niet langer zijn. We willen opnieuw mensen voortbrengen die profetisch schreeuwen in een milieu dat druipend van glittermelk en -honing. Want als het met ons gedaan is, als een theologische fakulteit verburgerlijkt, wel dan verزندt de hoop op een wereld die anders is dan de huidige waar men krampachtig vasthoudt aan wat men heeft en noch risico's durft te lopen, noch de verbeelding durft aan te spreken. Het is gemakkelijk om zich te nestelen in een waas van oppervlaktgedram, om de tijd te stoppen door een Stella te pakken (het wordt de hoogste tijd eens een ander tijdsbescf te kweken).

We hopen maar dat de lezer ook een beetje bescf wat spiritualiteit te betekenen hebben. Het is die warme stroom die vanuit het concrete leven spreekt, dicht bij de grassroots. Er zijn hier immers nog mensen die serieus durven nadenken in een tijd waar vervlakking, visualisering, korte afstandsdenken, eigenwaan en al zo'n dingen om zich heen grijpen. Tot mensen van andere fakulteiten die zich mens voelen, durven we zeggen: we willen ons als godsdienswetenschappers of theologen samen met jullie, relevant beginnen maken. Binnen onze fakulteit. Binnen onze universiteit. En verder.

We hebben de pretentie om 'spirit' te kunnen doorgeven die we doorheen het geloof in een heel-zijnde wereld gekregen hebben. We weten ons telkens weer opgevorderd door woorden en levensstijlen die niet in een dogmatisme, noch in een scepticisme vervallen. We moeten dit doen. Anders zijn we laf. De mediokriteit van het grijs ligt ons echter niet. Daarom, je hoort nog van ons. Stilletjes wat solidariteit smeden heeft nog nooit iemand alleen in de kou gelaten. Neen, Vanzwanske, droeg zijn we in geen geval. Toen Umberto Eco zijn lezing beëindigde ter gelegenheid van zijn eredoctoraat, konden we ons alleen maar bevestigd weten: "L'univers séculaire a aujourd'hui le devoir de reconnaître et dénoncer, ses facultés de théologie, là où elles sont et s'ignorent, dans l'illusion d'être des facultés des arts."

De informele lekgroep

N.v.d.r.: de redactie ontkent ten stelligste dat Vanzwanske de nagel op de kop sloeg. Eventueel sloeg hij wel de juiste toon aan.

Met diepe droefheid melden wij U het overlijden van:

De Heer BELGISCHE DEMOKRATIE
echtgenoot van het Belgische volk

na een kortstondige ziekte van ons heengegaan in de nacht van donderdag op vrijdag 15 maart.

Dit melden U

Verde en rechtvaardigheid, zijn kinderen;
De mening van het volk, het geloof in een betere wereld zonder kernwapens, zijn kleinkinderen;
Een kernwapenvrije wereld, een land met verkozenen die etisch verantwoord handelen, zijn broers;
Onafhankelijkheid, zijn zuster;
Het verplegend personeel van de inrichting "De Gebruisege".

De rouwstoet vond plaats op zondag 17 maart in Brussel. De begrafenis zal volgen op "Amerikaans grondgebied" in Florennes, België.
Geen bloemen, wel zwarte rouwlinten.
Rouwbeleg: Wetstraat, Brussel.
De families Democratie en Volk.

Bidt allen voor zijn wederopstanding.

Begravenissen Transporter en Galaxy, USA.

KOLOFON

Veto, jaargang 11, nr. 24
dd. 21 maart 1985

Redactie

Peter Mostrey, Bert De Moor,
Pascal Lefèvre, Dirk De Nagel, Bert Malliet

Hoofdedakteur

Polleke Bijns

Redaktiesekretaris

Filip Huyzenruyt

Eindredactie

Didier Wijnants

Medewerkers

Ivan De Vadder, Bert Broens, Geert Pauwels, Luc Vanheerentals, Eddy Daniels, Vanzwanske, Wim Smet, Martine Verbraeken, Luc Ulenaers, Edwin Aerts, Ivo Boelaert, Bart Keunen, Patrick Boucneau, Wim Sempels, Noël Herteleer, Toon Boon Jos Lambrechts, Bart De Wilde,

Walter Dhoore, Christof Grootaers, Hedwig Tack, Geert Van Aken, Dirk Van Overmeiren, Yon Fleerackers, J.P. Everaerts, Katrien Van Schuylenbergh, Marc Heeren

Foto's en doka

Damienne De Cock, Filip Huyzenruyt

Zetwerk en lay-out

Bart Bekaert, Polleke Bijns, Marc Heeren, Toon Boon, Jan Loyens, Ria De Schutter, Peter Mostrey, Pascal Lefèvre, Luc Baltussen, Didier Wijnants, Carl Van Mol

Oplage

8000 eks.

Drukkerij

Rotatyp, Brussel

Redaktieadres

's Meiersstraat 5
3000 Leuven
016/22.44.38
001-0959719-77

Medewerkers gezocht

Voor de verslaggeving van de ludieke, dramatische, euforische of andere gebeurtenissen om en rond

de kringverkiezingen zoekt Veto nog steeds medewerkers. Spring eens binnen in de 's Meiersstraat 5.

KOLUMN

Wij willen wel raketten!

Reeds weken lang wordt er geluld over allerlei rakettenrommel. Geef toe, naast de sociaal-ekonomische problemen maken zo'n paar raketjes toch de dienst niet uit. Integendeel zelfs, al dat gelazerus verhindert een precieze kijk op de sociaal-ekonomische mogelijkheden van die tuigen. Zelfs de bevolking van Florennes schijnt bij sporadische tv-optredens entoesiast te zijn over de nieuwe tewerkstellingsmogelijkheden. De Amerikanen hebben weliswaar hun eigen kantine en petfoed mee, maar de aktievoerders en andere hersenloos spul vreten zich te pletter in de lokale gelegenheden. Tegelijkertijd is de rosse buurt aan een heropbloei toe, want de Amerikanen willen ook wel eens uit hun sloffen schieten.

De raketten bieden echter nog andere mogelijkheden. Kansen

die blijkbaar enkel VU-voorzitter Ancliaux ziet zitten. In het BRT-programma "Ieder zijn waarheid" van vorige zondag verklaarde hij luidekeels dat "er nooit raketten in Vlaanderen zouden komen". Volgens kwatongen zou het VU-programma voor de nakende verkiezingen trouwens als strijdpunt bevatten: terugtrekking van alle reeds geplaatste kernraketten in Vlaanderen. Sukses gewaarborgd.

Wat wij willen aangeven zijn de ruime kommunautaire mogelijkheden. Helaas kunnen wij niet akkoord gaan met de VU-voorzitter. Wij willen juist wel raketten in Vlaanderen. Zoniet wordt het kommunautaire evenwicht immers aangetast. Het gaat toch niet op dat Wallonië kan profiteren van de nieuwe spitstechnologie, terwijl Vlaanderen hiervan verstoken blijft. Ook de ruime ekonomische mo-

gelijkheden zouden aan onze neus voorbijgaan.

Daarom roepen wij alle Vlamingen op zich aan te sluiten bij ons kersvers aktiekomitee: "Vlaanderen ook raketten" (afgekort Vlorak). Over de precieze modaliteiten hiervan kan gediskussieerd worden. Voorlopig zouden wij ijveren voor de plaatsing van SS-20's. Op die manier brengt het kommunautaire evenwicht ook de Oost-West-verhouding in evenwicht.

Als basis zouden wij opteren voor Aalter of nabije omgeving. Na lang beraad verwierpen wij immers Limburg. Dit gebied zou wel het meest de ekonomische relance kunnen gebruiken, maar dan stonden de tuigen onzes inziens te kort bij Florennes. En dat willen wij Freddytte Vreven niet aandoen. Aalter biedt bovendien andere (on)gekende kommunautaire voordelen. In dit geval ligt Brussel immers ongeveer midden tussen de beide bassissen.

Ruikt u het al? Jawel, in dat geval zouden reële herstmaneuvers kunnen gevoerd worden. Plaats van aktie: Brussel. Weg probleem! Om zoveel redenen: sluit aan bij onze beweging.

Vlaanderen ook raketten!

U HOUDT VAN STRIPS?
KOM KIJKEN BIJ
J.M.LODDEWYKX
TIENSESTRAAT 87
3000 LEUVEN

DUPUIS
LOMBARD
ELSEVIER
STANDAARD
CASTLERMAN
OBERON
DE VLIJT
HET VOLK
BRABANTIA NOSTRA
E.A.
PUBLISCHER
TIJDSCHRIFTER

OPEN

ma. tot vr.
6 tot 18u.

zaterdag
7 tot 14u.

ADVERTENTIE

Opvallen door afwezigheid Verzoening onbeperkt verdaagd?

Vrijdag 15 maart om 20.00u ging in 't Stuc de wellicht laatste verzoeningsvergadering door voor dit academiejaar. In het kader van het verzoeningsvoorstel van ASR en KrUL, dat hier vorige week uitgebreid aan bod kwam, had Medika-vice-preses Johan Van Lierde, tegen beter weten in maar op aanvraag van de ASR-kringen, nogmaals een vergadering besproken. De tafel zat nochtans goed vol; meerdere kringen stuurden zelfs een meer-koppige delegatie, inbegrepen een aantal nieuw opkomende ploegen. Maar KrUL, op moeten we zeggen het Centraal Orgaan (CO), stuurde zijn kat. Noch Ekonomika, anders altijd present, noch Faze waren deze keer aanwezig.

Katechitika-preses Hans Van Cauwenberghe wist nochtans van de Faze-hoofdredakteur zelf dat men de uitnodiging ontvangen had en waarschijnlijk zou komen. Ook was er telefonisch contact geweest met de woordvoerder van Ekonomika. Deze was duidelijk verbolgen over de resultaten van de vorige vergadering waar precies hij namens het CO sprak. Hij stelde voor als eis voor verder samenkomen dat 'geen mensen van Sociale Raad' meer mochten aanwezig zijn op de vergadering. Ook ons artikel van vorige week moet de man in het verkeerde keelgat geschoten zijn, want ook ondergetekende was niet langer gewenst. Van ASR-zijde liet zich echter kennelijk niemand van de betreffende personen deze eisen aan het hart komen.

Schijn

Belangrijker zijn de eisen die Ekonomika stelde i.v.m. de discussiestof zelf. KrUL wou eigenlijk nog slechts onder-

handelen als ASR toegevingen zou doen van de vrijgestelden betreft. Dat deze materie eigenlijk de kern van de discussie uitmaakt, is al langer duidelijk. De opvattingen over de functie en het belang van de ASR-vrijgestelden was ook ten tijde van de afscheuring vorig jaar één der echte redenen. Het CO zou de hoofdzakelijk inhoudelijke taak van deze vaste werkrachten liever beperkt zien tot meer administratieve-technische werkzaamheden. Bovendien is er sprake van deze werknemers een jobinstaatuit toe te kennen. Wat een gevoelig verlies aan sociale zekerheid betekent t.o.v. het bedieningscontract dat zij nu hebben.

Dat het verzoeningsvoorstel enkele weken geleden de voltooiing nabij was, zal dus jammer genoeg bedrieglijke

schijn geweest zijn. Het blijft onduidelijk waarom deze principiële kwestie niet vroeger aan bod is gekomen. Dat KrUL hier van ASR onmogelijke toegevingen eist, moet ook het CO weten. In dat opzicht is hun afwezigheid dan ook begrijpelijk. Van Lierde voegde daar nog aan toe: "Dat wat hier vorige vergadering overeengekomen is, voor het CO toch onaanvaardbaar was". Tijdens die bewuste vergadering werd inderdaad aan de zogenaamde AV's een vorm gegeven die fel afwijkt van de wensen van het CO. Dat wou van die AV's eigenlijk een soort politiburo maken; een beperkte en gesloten vergadering van enkele kringvoormannen, ongeveer zoals het CO nu zelf.

Draad

Hans Van Cauwenberghe betreurde echter desalniettemin de afwezigheid van de KrUL-kringen. Het was immers de bedoeling van deze vergadering zonder veel discussie klare wijn te schenken en mekaar's standpunten te aanhoren, dat op papier te zetten en op die manier latere misverstanden uit te

sluiten. Dit academiejaar nadert zijn eindfase. Rond de vergadering was men er dan ook over akkoord dat de verzoening zeker niet meer voor dit jaar zou zijn. De Medika-delegatie drong er op aan dat er iemand of liefst een heel presidium de draad van deze verzoeningspoging zou heropnemen in oktober '85. Meerdere kringen toonden zich bereid initiatieven in die zin te ondernemen: NFK, Katechitika, VTK, Landbouwkring, WINA, Germania en straks misschien nog meer nieuw verkozen presidia. Konkrete afspraken werden niet gemaakt, maar men zou mekaar wel zien op de ASR-vormingsdriedaagse einde september.

Voorwaar een lofwaardig initiatief. Men zou echter uit de ervaring van dit jaar de les kunnen trekken dat er beter met de KrUL-kringen zelf onderhandeld kan worden. De representativiteit van de in het CO verzamelde kringcheefs begint nu toch wel twijfelachtig te worden.

Bert Malliet

Studiebeurzen worden nog kleiner

Vorig jaar werd het 'systeem Lenssens' voor het eerst op de studiebeurzen toegepast. Wanneer we de resultaten vergelijken met wat we volgens het oude systeem zouden gekregen hebben, kunnen we zeggen dat het een herverdeling is geweest onder de armen. De armsten hebben nu wat meer, er zijn meer maximumbeurzen dan voorheen, ook hebben 22.545 studenten hun beurs zien stijgen, maar dit ten koste van 10.683 anderen die hun studiebeurzen zagen dalen t.o.v. het jaar daarvoor.

Nu komen deze 10.683 studenten niet bepaald uit gezinnen die men rijk kan noemen. Zo hebben bijvoorbeeld 4.547 studenten die uit een gezin komen met een netto belastbaar jaarkomen tussen 400.000 en 600.000 fr (in maandinkomens betekent dit tussen de 32.000 en 39.000 fr voor een gezin met 3 personen ten laste) vorig jaar een kleinere studiebeurs gekregen. Van daar ook dat sociale raad reeds vóór de invoering van het systeem Lenssens gereageerd heeft met te zeggen dat dit een stap zetten was naar de staat van behoefte in plaats van naar democratisering van het onderwijs. Slechts diegenen die niet beschikken over 62% van het socio-vitaal-minimum krijgen nu de maximumbeurs van 74.300 fr, en reeds van als het gezinsinkomen zich juist boven dit bedrag bevindt, lijkt je geen volledige beurs nodig te hebben om de 160.000 fr studie- en leefkost te helpen dragen. Zelfs gezinnen die niet over het socio-vitaal-minimum beschikken kregen vorig jaar met het systeem Lenssens een kleinere beurs dan ze met het oude systeem zouden hebben gehad. Het ziet er naar uit dat er juist op deze categorieën werd bespaard waar de beurzen vroeger nog ergens hielpen om aan de unif te gaan studeren.

Weg met de armen?

En doch, daarmee is de kous spijtig genoeg niet af. Nog steeds kruipe er nieuwe katten op de koord. Alhoewel, nieuw is een groot woord, want reeds in oktober '82 schreven we al in Veto dat het systeem Lenssens niet alleen als systeem te verwerpen viel, maar dat enige nevenschijnselen er zouden voor zorgen dat het effect van het systeem nog versterkt werd. Kritieken die toen werden weggeglachen, maar waar men nu niet meer buiten kan.

Waarvoor gaat het? Reeds lang is bij Koninklijk Besluit beslist dat de *fiscale abbatementen voor vervangingsinkomen vanaf aanslagjaar '83 worden*

afgeschafte. Dit betekent dat al wie leeft van werkloosheidsuitkeringen, invaliditeitsvergoedingen, pensioen... deze inkomens vroeger kon aftrekken van zijn netto belastbaar inkomen, maar vanaf '83 niet meer. In plaats daarvan wordt nu een belastingvermindering toegekend.

Maar het feit blijft dat het netto belastbaar inkomen, waar de studiebeurs wordt op berekend, kunstmatig wordt verhoogd. Hierdoor zullen vele studenten die vorig jaar nog een maximumbeurs kregen, dit jaar minder krijgen. Het cynisme kan blijkbaar niet op: eerst besparen op de middelgrote beurzen om meer maximumbeurzen te kunnen geven "aan hen die het echt nodig hebben", en nu tenslotte de maximumbeurzen zelf aanpakken. Dit in een tijd waarin de doorstroming van minderbevoegde bevolkingscategorieën aan de universiteit zienderogen aan het terugvallen is. Op deze manier blijft er van het beurzenstelsel niets meer over, en heeft het zeker geen effect meer! Een omgekeerde operatie dringt zich meer dan ooit op. Wil men aan inkomensherverdeling doen, dan moet men dit doen buiten het beurzenstelsel, dwz bij de inkomens zelf. Elke andere aanpak blijkt steeds het beoogde doel te missen.

Verkiezingen in zicht!

Doch Lenssens zou natuurlijk geen minister zijn als hij niet stond te springen om aan dit spijtig euvel (door hemzelf gekreëerd, aangezien hij had moeten voorzien dat dit ging gebeuren) iets te doen. "Het is immers onverantwoord dat gezinnen die hoofdzakelijk van vervangingsinkomens moeten leven in de studiebeurzen zo zwaar getroffen worden" (Nota aan de leden van de Vlaamse Executieve 17/9/84). Konkreet stelt onze Jan voor dat het verlies aan studiebeurs dat deze mensen door de afschaffing van het abbatement lijden, niet geheel maar slechts gedeeltelijk zou aangerekend worden. Bijvoorbeeld: iemand die vroeger een maximumbeurs had van 74.000 fr en leeft van vervangingsinkomens, zou met de afschaffing van het fiscaal abbatement nog slechts een beurs krijgen van 34.413 fr. Lenssens wil dit verlies minderen door toch nog 50.666 fr te geven. M.a.w. de zwakste categorieën op de studiebeurzen van 74.300 fr toch nog altijd 25.000 fr laten inleveren. Er moet het maar weten te verkopen! Eerstdaags zal de Vlaamse Executieve hierover beslissen, dat terwijl wettelijk studie in januari al 75% van de studiebeurzen had moeten uitbetaald zijn. Als ze nu ook nog numerus clausus invoeren, zitten we volgend jaar maar met de helft zoveel volk meer aan de unif.

Noël Herteleur

Hans Van Cauwenberghe, preses van Katechitika, was vanaf het begin 'n drijvende kracht achter de verzoeningspogingen tussen ASR en KrUL. Vorige week echter moest ook hij konkluderen dat verder praten geen zin had, wanneer de KrUL op bepaalde eisen bleef hameren; hij vond het beter volgend jaar opnieuw te beginnen.

(foto Veto)

Wina's debat over aggregatie

Er is nood aan verbetering

In het kader van de actiedriedaagse voor de demokratizering van het onderwijs van de ASR georganizeerde WINA op 13 maart een debat over de lerarenopleiding bij Wiskunde. De huidige aggregatie werd door de leden van het panel dat bestond uit profren, een leraar en een student, uit verschillende gezichtspunten bekeken. Nochtans waren de deelnemers aan het debat er over eens dat de huidige opleiding zeker nood heeft aan verbetering. Een zestigtal aanwezigen luisterden aandachtig in Heverlee.

In de inleiding op het debat werden de twee grote groepen van klachten over de lerarenopleiding aangegeven: de marginale-plaats die de lerarenopleiding aan het onze unif heeft en het feit dat ze te weinig is afgestemd op de praktijk van het lesgeven zelf. Ook werd even het voorstel van de Vlaamse Interuniversitaire Raad van het vorig academiejaar overlopen, een voorstel waarin sprake is van een uitbreiding van de opleiding aan de unif en het invoeren van ekstra stage-jar.

Begeleiding

Jan Roels, nog niet zo lang leraar Wiskunde, beet de spits af met een schets van het werk en de problemen die een beginnend leraar heeft, het zogenaamde "voor de leuwen geworden worden". Volgens hem hebben echter ook de zeer theoretische vakken van de opleiding hun nut, ze zijn echter wel te weinig aan de

praktijk gekoppeld. Daar tegenover laat de aanvangsbegeleiding van een leraar veel te wensen over. Interessant was dat hij deze begeleiding beter zag gebeuren door samenwerking met andere beginnende leraars dan wel door meer ervaren leraars.

Prof. Holvloet, van de Vlaamse Vereniging voor Wiskunde-leraren, vertolkte ongetwijfeld de meest cynische mening over de verschillende voorstellen ter verbetering van de aggregatie die in het verleden reeds gedaan zijn. De huidige aggregatie is volgens hem veel te theoretisch, vakken als Geschiedenis van de Opvoedkunde moesten afgeschafte worden en eigenlijk zou de Bijzondere Didactiek en een uitgebreide stage alleen oordragen tot het vormen van goede leraars. Ook hij vond dat een degelijke aanvangsbegeleiding nodig is maar dat de huidige voorstellen van de Vflr, die eerder de richting uitgaan van wat minister Coens met het Regentaat gedaan heeft, meer een "kortzichtigheid van besparen zijn." Hij wees er op dat de vakgroepen in de scholen geschikte plaatsen zijn om aan begeleiding van beginnende leraars te doen.

Peter Van Leemput, studentenverenigingswoordiger in de POC Aggregatie van de fakulteit Wetenschappen, zei dat de didactische vorming aan onze unif weinig kansen krijgt. Het feit dat bijvoorbeeld de vakopleiding zowel kwa inhoud als voor wat betreft de manier waarop ze gegeven wordt is voor hem tekennend. De hoorcolleges doen bij de studenten de "zin voor creativiteit verloren gaan." Hij wees er ook op dat zelfs de vakken van de aggregatie aan dit euvel lijden, ook de Bijzondere Methodenleer.

Stage

De mening dat de theoretische vakken

niet te veel mogen overhellen naar een overdevren specialisatie over pedagogische aangelegenheden werd gedeeld door Prof. Janssens die de Bijzondere Didactiek verzorgde bij Wiskunde. Hij schetste hoe de huidige stages bij wiskunde er uitzien. Door een gebrek aan tijd voor de aggregatie is hij er toe verplicht geweest slechts sommige aspecten van het lesgeven aan bod te laten komen in de stages. Hij vestigde er ook de aandacht op dat de aggregatie ook wat betreft de personeelsbezetting een marginale plaats inneemt aan onze unif. Hij zag daarom wel iets in een betere omkadering van de aggregatie in een soort Interfakultair Centrum voor de Aggregatie.

In sommige landen bestaat er, na de kandidaturen en aparte opleiding voor de studenten die naar het onderwijs willen gaan en de toekomstige wetenschappers. Prof. Cerulus, die Bijzondere Methodenleer bij Natuurkunde geeft, wees er op dat een opleiding die beide combineert vanwege het tijdsgebrek niet mogelijk is. In België kiest men eerder voor vakmensen die les geven. Hij vond dat men een beginnend leraar niet te veel mocht belasten om hem de mogelijkheid te bieden zich te vervolmaken. Hij pleitte er ook voor om de programma's van het middelbaar onderwijs minder strikt vast te leggen zodat leerkrachten meer creativiteit aan de dag zouden leggen en gaan nadenken over wat moet geleerd worden en op welke manier.

Al bij al een interessant debat waarmee de WINA-onderwijswerkgroep een deel van haar werking van dit jaar naar buiten, naar de studenten toe bracht.

Wim Sempels

Geschiedenis zet de klok terug

Bitter, bitter grieft het ons u te moeten mededelen dat het weer wat oninteressanter geworden is moderne geschiedenis te studeren aan deze universiteit. Hoe geschikt we ook zijn door het halucinante beeld van een onderwijskommissie die stilaan maar zeker haar bloedeigen kind wurgt, we zijn de mening toegedaan dat we u dit inroevige verhaal niet mogen sparen.

Er was eens

Jaren geleden hadden onze illustere voorlopers studentenvertegenwoordigers een gunstige programmahervorming mee kunnen afdwingen. Statistiek en eigentijdse geschiedenis moesten de opleiding nieuw leven inblazen; Kerkelijke Instellingen werd van het licentieprogramma geschrapt; de historische talen werden gehalveerd ten voordele van de levende. Een actualisering heette het toen, broodnodig om de historicus met de polyvalente te wapenen die de huidige maatschappij van hem eist.

Een pareltje was de hervorming niet, maar de studenten hadden redenen tot tevredenheid: de achterstand van zestig jaar die we hadden ten opzichte van historische opleidingen elders werd hersteld tot achtentertig.

Dat sommige professoren niet opgezet waren met deze volgens hen veel te radicale veranderingen, zou vlug blijken uit de massale stormloop die ze voorbereiden, zowel het badwater als het licht mongoloid monstertje zouden niet gespaard blijven.

Om te beginnen werd alles een jaar in de diepvries gestopt. Rusten noemen ze het. De vrees bij de studenten dat het op rotten zou neerkomen, bleek achteraf gezien niet zo gek. Dan werden de historische teksten onderdeel in ere hersteld, ten nadele van de moderne. Verzuurd braakte de POK (Permanente Onderwijs Commissie) brokje per brokje de hervormingen uit, het maagzout dat haar in grote hoeveelheden door de studentenvertegenwoordigers werd toegediend, mocht niet baten. Op woensdag 13 maart 1985 werd de ultieme vinger in het beproefde keelgat gestoken.

Maneuvers

Toen op de POK-vergadering van 16 januari 1985 Eigentijdse Geschiedenis uit het vriesvak werd gehaald, diende sekretaris L. Van Buyten een voorstel in om bij de invoering van dit plichtvak het aantal semesteruren van achtentertig naar veertig op te trekken met als tegenprestatie de eksuberante readings — vooral die van Prof. Van Der Wee werden bedoeld, ze waren uitgegroeid tot eksamen naast de eksamen — in te dammen. Al vlug

bleek dat dit slechts een schijnmaneuver was; in feite wilde de Afdeling Middeleeuwen "niet verder haar onderwijs laten ondergraven".

Een hevige polemiek ontspan zich tussen de studenten, gesteund door de professoren De Schryver en Stols, en de professoren Van Mingroot en Goossens. Deze laatsten meenden dat twee uur plichtvak meer — Eigentijdse Geschiedenis moet door alle studenten gevolgd worden — de licentieprogramma's van de studenten middeleeuwen zeker en vast over de veertig uur zou jagen en dat daardoor de Mediëvistiek nog onaantrekkelijker zou worden dan ze nu al is (slechts 16 van de meer dan 200 licentiestudenten kozen Middeleeuwen). Samen met de professoren Stols en De Schryver spraken de studenten zich daarentegen uit voor een verdere vermindering van het aantal semesteruren in de licentie-jaren en vóór persoonlijke lectuur, wanneer die tenminste niet verwordt tot leerstof.

De discussie liep spaak... een stemming was onvermijdelijk. Om deze te vermijden, want de vergadering tenderde naar de achtentertig uur, vroeg prof. Van Mingroot het punt op te schorten omdat de professoren vooraf geen eensluidend standpunt hadden ingenomen. De andere professoren gingen hiermee akkoord en er werd overgegaan tot het volgende punt op de dagorde. Professoren die hun

huuswerk niet maken, worden niet gestraft, integendeel, zij krijgen nog een tweede kans... democratizing.

Klucht

Op de vergadering van 13 maart 1985 waren er heel wat meer "middeleeuwen" aanwezig. Als studentenvertegenwoordigers hadden we dit voorzien en kwamen dus bijzonder goed gedocumenteerd aan de start. Op basis van de studentenprogramma's ontdekten we dat de medievisten onder ons niet meer uren volgden dan de andere, maar eerder minder! Prof. Van Mingroot argumenteerde tegen met gezags- en gevoelsargumenten: onze cijfers waren niet juist. Zwaaiend met de mappen vol cijfers, vol naakte, onschuldige cijfers werden wij niet gehoord. Sinds wanneer schrijven we aan de KUL *une histoire au-delà des faits*?

Uit ervaring wisten we wel dat rationele argumenten vaak de zwakste zijn en daarom bespeelden we ook het gevoel (de maandenlange bevalling van het nieuwe programma, het geniepige vergiftigen van de pasgeborene) en sloegen we met gezag (brochure Studiedruk van Kringraad, alarmende berichten van de Dienst voor Studieadvies). Een dovemansgesprek ontspan zich; nog even liet professor Stols zijn zwaar geschut bulderen, ook prof. De Schryver betuigde nogmaals kort zijn geloof in afbouw van het aantal uren ten voordele van persoonlijke lectuur (het zijn ook deze professoren die eksperimenteren met de uren van hun kolleges en niet steevast zweren bij het gefossiliseerde ex cathedra onderwijs).

Voorzitter prof. Wils, die veel van de Don Quichot-pluimen uit zijn eerste ambtstermijn verloor, stelde vast dat de discussie uitgeput was en besliste te stemmen. Prof. Stols vroeg, waarschijnlijk om de leden van het wetenschappelijk en academisch personeel te beschermen tegen hun feodale verplichtingen, een geheime stemming. Het mocht niet baten. Al diegenen die zich tijdens de discussie op de eng definitieerde vlakke hielden, kozen voor de veertig uur. Slechts drie, nogal voor de hand liggende personen brachten naast de zes studentenvertegenwoordigers hun stem uit voor de achtentertig uur. Waarom ze deze vossrestiek uithaalden, weten we niet. Zat er misschien een deal aan vast?

Jazeker, de studenten geschiedenis voelen zich bekocht, in het kruis getast, met veertig uur opgezadeld, en zonder echt valabele garanties voor de indijking van de readings is dat maar meer dan normaal denken wij.

Wie gelijk had in deze taaië discussie, zal de toekomst uitwijken, hoewel het ons niet verantwoord lijkt veel geld te zetten op de huidige beslissing. Ons rest alleen het schamele wrakout dat overschiet zo goed mogelijk te verdedigen tegen de machtige piraten, en gestadig verder te dobberen naar steeds onzekerdere horizonten.

Bart De Wilde, Walter Dhoore, Christof Grootaers, Hedwig Tack, Dirk Van Overmeiren, Gert Van Aken, (Historiavertegenwoordigers bij de POK Moderne Geschiedenis)

Studenten en politiek

Een veelgehoorde opmerking na afloop van de Talk-show was dat men het toch niet kon laten om politiek en studentenaangelegenheden te vermengen. Niet alleen waren er gesprekken met Rudi Daems en met Agelevhongerstakers Paul Staes en Johan Haemels. Maar er waren ook de gesprekken die door de pannels zelf gehouden werden en die bukten van de politiek.

Nog steeds zijn er studenten — en de meerderheid denkt er zo over — die denken dat wat wij hier op microschaal proberen te verwezenlijken niet even politiek getint is dan de makropolitiek die op nationaal niveau gevoerd wordt. En het is dan ook niet te verwonderen dat mensen die vroeger aan de universiteit studeerden, in een periode waar dat idee nog vaste voet aan de grond had, zich daar ook moeilijk van los kunnen maken. De vraag is nu of dat de bedoeling was van de talk-show. Was het niet eerder de bedoeling om een aantal anekdotes en herinneringen uit een rijk studentenverleden op te halen en daarbij aansluitend op zoek te gaan naar de wortels van wat nu een stevig uitgebouwde studentenbeweging is?

Als we dan even terug afstappen van deze fundamentele vraag — en wanneer je alles vanuit dat studentieke oogpunt bekijkt moet je die studenten dan ook gedeeltelijk gelijk geven — kunnen we ons dan niet de vraag stellen of vele 'onschuldige' uitspraken niet politiek getint zijn. Als een Kris Van Boechout cynisch antwoordt dat wij werkloos is met een diploma van universitaire studies, is dat geen politieke uitspraak? Als een De Somer beweert dat hij gelukkig is met de huidige structuren aan de KUL en bovendien de schuld bij de studenten legt, is dat geen politieke uitspraak?

Veel studenten schijnen te groeten dat niet aan politiek willen doen ook een vorm van politiek is, die ik dan de struisvogelpolitiek zou willen noemen en waar zeker een aantal politieke ideeën baat bij hebben.

Ivan De Vadder

Vlaams Kruis en de sportmanifestaties

Nu het Leuvens Internationaal Studenten Sport Tornado volledig achter de rug is, en de ganse reeks van KUL-massasportactiviteiten van het academiejaar 1984-85 is afgewerkt, maakt de vzw het Vlaams Kruis een evaluatie van de hulpverlening aan de vier manifestaties.

Het Vlaams Kruis vzw, afdeling Leuven, dat instond voor de medische bijstand op al deze activiteiten, verzorgde in totaal 342 personen, terwijl er 12 patiënten dienden overgebracht naar een spoedvallendienst.

Op gebied van verzorgingen staat de marathon Antwerpen-Leuven op kop met meer dan 250 medische interventies. Op het LISST, de kwistaks-race en de 24-uren-loop ging het er dit jaar wat kalmer aan toe, vergeleken met de cijfers van de vorige jaren.

In totaal werden er gedurende deze zeven sporthoogdagen elf ziekenwagens ingeschakeld. En dat er zich geen noemenswaardige problemen voordeden tijdens deze hulpmissies, is te danken aan de goede samenwerking met de verschillende organisaties, waaronder Sportraad en VTK. (JL)

Het ressentiment in de ASR

In de hedendaagse politieke filosofie is een gekwijste binnengesloepen: Friedrich Nietzsche. Op een vrij ongewone manier ontzenuwt hij vele sociale en politieke fenomenen als 'ressentiment'. Ook in ons aller ASR kan je bepaalde situaties door zijn bril beter begrijpen en naar waarde schatten. Vele studentengroeperingen menen dat de historische evolutie van de studentenbeweging er een is van toenemende 'verrechtsing'; dat is echter een naïeve doodoener, die makkelijk ontkracht kan worden door een analyse van wat ik zou noemen 'een nieuw politiek bewustzijn'.

Het sleutelbegrip van deze analyse moet zijn: ressentiment. Met dit begrip bedoelt Nietzsche de onbewuste jaloezie en rankune van de politieke protestant. Je kan het dagelijks waarnemen, deze blinde afkeer en kinderlijke verdachtmaking van alles wat ook maar naar macht en gezag ruikt. Alle maatregelen die van boven aan de gemeenschap worden opgelegd zijn per definitie onderdrukkend en kaderen in de grote afbraakpolitiek van wat edel en rechtvaardig is. Afschaffen van vrijstellingen is een poging om de arbeiderskinderen van de onlief weg te houden; proffen en onderwijsministers zijn de Grote Boeman.

Nietzsche, en daar sluit ik me ten volle bij aan, verwerpt elke activiteit die niet de actuele behoeften wil bevredigen, maar die frustraties en onbevredigde verlangens steeds maar herkauwt. Dat is wat er in de 'naïeve' maatschappijhervormer omgaat, elke machtsuitoefening van bovenaf is slecht en repressief. Het ressentimentgevoel veronderstelt steeds een blind onderdrukkingsgevoel, dat vaak pure inbeelding is. Het is een dwaze emotionele reactie, die erg verregaande gevolgen kan hebben.

Een voorbeeld: er gaan stemmen op in de ASR om geen privileges meer toe te kennen aan sociaal benadeelde studenten (iedereen hetzelfde studieloon, geen voorrang meer voor beursstudenten in peda's,...). De onderliggende filosofie hierbij is dat deze sociale maatregelen een stigma-effect zou teweegbrengen bij de geprivilegieerden en dat het beter is de maatschappij eerst en vooral in de kern te veranderen (bv. de maatschappij te nivelleren door een progressieve belasting). Men ziet dadelijk dat zo iets tot grove onrechtvaardigheden zou leiden, en dat een arbeidersdochter weinig troost zou vinden in de droom van een roodroze toekomst. De politieke aktie die op een ressentimentgevoel voortdrijft houdt dus weinig rekening met de actuele behoeften van de samenleving en haar klassen.

Deze manier van politiek bedrijven gaat terug op de beweging van mei '68. Ook toen werd tegen de Macht gestreden met de roodroze horizon in het achterhoofd. "Demokratizing" schreeuwde men; maar men bedoelde "weg met de macht, want dat is repressie"! Ik zeg niet dat men beter

ophoudt tegen onrecht en ongelijkheid te ageren, maar dat men de maatschappij niet kan veranderen door de religieuze utopie van "de heilige oorlog tegen het Systeem". De revolutionair meent immers dat hij de ware methode bezit om het Systeem te verdelgen en zijn doel, de ideale samenleving in realiteit om te zetten. Het is deze insekticide die de hedendaagse Nietzsche als irrelevant en gevaarlijk afwijst. Zijn visie op de geschiedenis is anti-finalistisch. Er is geen waarheid, er is geen one-way-ticket naar de rechtvaardigheid en nog minder een heilig doel dat de politieke aktie kan leiden. Is het te verwonderen dat mensen die geplagd worden door goddelijke visioenen van het heilig doel, elke machtsuitoefening van politici a priori verdacht maken? Is de rijzende zon van de revolutie geen goedkope legitimatie voor blinde jaloezie?

Velen zullen mijn analyse doodverven als rechts en reaktionair, omdat ze zelf slachtoffer zijn van de paranoia inzake de afbraak van de demokratizing van het onderwijs. Het nieuwe politieke bezwering van het onderwijs. Het nieuwe politieke bezwering van het onderwijs. Het nieuwe politieke bezwering van het onderwijs. Het is het bewustzijn van de neoneitszchiaan M. Foucault, die stelt: "Het in staat van beschuldiging stellen van de macht is gewoonlijk gekoppeld aan de weigering om de feitelijke verhoudingen onder ogen te zien er iets mee te doen."

Waar wij voor pleiten zijn akties rond concrete doelen, los van elke mystifikatie en schaalvergroting, los van elk ressentiment. De onderdrukkingsideologie gaat niet op voor de Leuvense situatie hic et nunc. Theorie en Praxis moeten elkaar op *lokaal* nivo vinden, in de fabriek, in de kazerne, in de universiteit, in de ASR. Overal zijn er burokratieën aan het werk, overal moeten oorlogsmachines in stelling worden gebracht tegen het beperkte, het eenzijdige, de heilige waarheden. Demokratizing van het onderwijs wordt dan het neerhalen van het privilege van de universitaire studie — een drempelloos onderwijs uitdokteren, het verzet tegen het infantilizeren van de student, en vooral tegen het machtsverwicht van de proffen. Een lokale politiek wil medebeheer op alle nivo's (wat een redelijke eis is en waarvoor heelwat Praktische Vernunft nodig is) en niet (bv.) alle macht aan de arbeiders.

Het spreekt vanzelf dat dit een minder emotionele reactie is op het fenomeen macht en dat het een niet-ressentimentele machtsuitoefening veronderstelt. Het wil een bevrediging van de actuele verlangens en richt zich niet puur negatief tegen de andere machtsuitoefenaars. Men zal steeds moeten kiezen: Marx of Nietzsche, stalinisme, fascisme of subversie voorbij links en rechts.

Bart Keunen

POSTERS — GADGETS

Filmaffiches (o.a. American Gigolo, Psycho 2)

POSTERS
WENSKAARTEN
POSTKAARTEN
GESCHENKEN
voor alle omstandigheden

Naamsestraat 53

Leuven

(ADVERTENTIE)

Elfde Vlaams Kongres voor Kommunikatiewetenschap

Televisie en film

Met als thema 'film en televisie in een veranderend audiovisueel tijdperk' werd op vrijdag 15 maart in het huis der Vlaamse Leergangen het 11de Vlaams Kommunikatiekongres gehouden. Inrichters van dit kongres waren: Centrum voor Kommunikatiewetenschappen KUL, Seminarie voor Pers- en Kommunikatiewetenschap RUG en de sekte Kommunikatiewetenschap VUB.

"Veel heb ik niet te zeggen, dat weet u", zo begon rektor De Somer de openingsrede. Tussen enkele versprekingen door vroeg De Somer zich af welk soort mens de 2de audiovisuele revolutie, met de opkomst van de satellieten en de video-clippes, zal voortbrengen. Ook had hij een goed woordje over voor de communicatiewetenschappers: voor hen is er nog toekomst, want het vak 'kommunikatie' heeft aan aktualiteit gewonnen. Hiermee had De Somer zijn taak volbracht, en rond 10.00 uur zou hij de zaal verlaten.

2de audiovisuele revolutie

Als eerste spreker kwam Prof. Dr. Peters aan de beurt. Hij schetste de evolutie van de eerste audiovisuele revolutie (fotografie, speelfilm en televisie) naar de tweede (kabel-, satelliet- en betaalfilm, home-videorecorder en videoteken). Deze revolutie geeft de kijker een deel van zijn onafhankelijkheid terug, die hij verloren had omdat hij gebonden was aan de uren van bioskoop en omroep televisie. Anderzijds zou het beeldkonsumptiepatroon van de kijker wel eens drastisch kunnen veranderen en zelfs verschrappen.

Tweede in de rij was Prof. Dr. Arnbak van de Technische Hogeschool Eindhoven. Hij stelde de versnippering van de audiovisuele media vast en de daarmee samenhangende versnippering van de auditoria. Er is een overgang van een kollektieve (gelijktijdigheids-)beleving van programma's op tv en in bioskopen naar een veel individuelere belevingswereld, waarin de konsument zelf het tijdstip en onderwerp van een programma kan kiezen (video). M.a.w. er is een

overgang van het allokatiepatroon naar het konsultatiepatroon, 2 begrippen die zeer goed verduidelijkt werden aan de hand van een audiovisueel filmpje. Arnbak was trouwens de enige die gebruik maakte van de beschikbare afspeelapparatuur. Andere sprekers benutten wel de 'overhead'-projektor om transparanten te laten zien.

Bij tele-alkotatie is er sprake van het verzenden van informatie vanuit één centrum naar verschillende individuen (radio en tv). Met tele-konsultatie bedoelde Arnbak teletekst. Het informatiebestand is centraal en de keuze van vrijheid van tijd en onderwerp van de ontvanger is individueel. De echte concurrentie zit in de — door de techniek dreigende — auditorium-versnippering: nl. de diversiteit van de al bestaande middelen. Als oplossing stelt hij samenwerkingsverbanden voor. Hierna volgde een welgekome koffiepauze.

Mediabeleid

De koffie en het koekje smaakten lekker en Drs. Bardeel van de NOS kon zijn betoeg beginnen. Hij verontschuldigde zich dat hij geen Belg is en vond het moeilijk om als Nederlander iets te komen vertellen over het mediabeleid in België. "Zie ik het niet, of is het er niet?" vroeg hij zich af omtrent het Vlaamse mediabeleid.

Bardeel pleitte voor een samenhangend media- en cultuurbeleid. Het filmbeleid leunt aan bij dat van de cultuur en tv-beleid vormt een onderdeel van het mediabeleid. Aktuelle ontwikkelingen (o.a. de toenaadering tussen film en tv) hebben ervoor gezorgd dat een integraal beleid nodig is dat eerder aanvullend dan ordenend van aard zal zijn. Naast nationaal beleid zijn ook lokaal/regionaal en internationaal initiatieven nodig.

Hij wees er ook nog op dat de omroep een basisvoorziening moet blijven, zodat iedereen de mogelijkheid heeft om goedkoop van dit medium te kunnen genieten. Kommunikatiewetenschappers zijn tot nu toe in het huidige mediadebat meer verondersteld toeschouwers dan actieve medespelers gebleven. Voor de toekomst van het vak is het noodzakelijk dat hierin verandering komt.

Na de lunch konden de kongresbezoekers (voor de helft studenten) kennis nemen met de beeldplaat, een recente audiovisuele ontwikkeling.

Paneldiskussie

's Middags zou het meest interessante deel aan bod komen: een paneldiskussie. Eerst mochten de panelleden een korte inleiding geven. Dit zijn de voornaamste stellingen die de sprekers formuleerden.

Ang van de Amsterdamse Universiteit verdedigde dat film- en tvkritiek los moeten staan van de kommercie (onafhankelijk van de producent) en los van de discussie over het beleid. De kritiek moet zich buiten het systeem plaatsen en voortdurend vragen blijven stellen. De filmkritiek als een soort konsumentengids is haar belangrijkste functie, maar tevens beperkt en serieuze tvkritiek is nooit van de grond gekomen. Hier overheerst de vijandigheid tegenover het instituut televisie; tv wordt gezien als kultuurverspreider (programma's over literatuur, ballet...) en tegelijkertijd als kulturodder (Dallas, kwissen...).

Vervolgens kwamen de distributiemogelijkheden (lees: moeilijkheden) van de kortfilm aan de orde. De verdeling van deze films wordt niet gestimuleerd via de bioskoop en tv. De voornaamste reden hiervoor is dat ze financieel niet rendabel zijn, aldus Dr. Vrielynck van het RHITCS.

Video

Tot slot kwam ook de video ter sprake. De voorkeur voor seks, geweld en bloed vindt haar oorzaak in het feit dat bij de opkomst van de video enkel de laagste bevolkingscategorie de videorecorder kocht. "Deze mensen denken niet na", volgens Freni. Later kocht of huurde de meer begoede klasse ook recorders en vandaar de belangstelling naar betere filmproducties. Ook de enorme invloed van de video op de jeugd kwam ter sprake: wat vroeger verborgen werd, wordt nu vrij vertoond.

Het laatste panelid was de 'video-jongens' Frantzen. Er zijn 4 audiovisuele massamedia die moeten groeien naar verschillende produktielijnen. Er is geen plaats voor 4 identieke kanalen; daarom moeten ze groeien naar een soort komplementaire functie, waarbij elk medium zich moet toeleggen op zijn eigen gebied. De bioskoop moet oog hebben voor kleinere zalen en voor diverse produkties. De klassieke tv moet zich afkeren van de Brits-Amerikaanse aanbiedingen en produkties maken uit eigen

huis. Over het welslagen van pay-tv (kabeltelevisie gespecialiseerd in film-programmatie) heeft Frantzen zijn twijfels. Hij stelt voor dat in België de kommerciële tv moet voorbehouden worden aan pay-tv. Video, als vierde in de rij, maakt de meeste kansen en heeft de meeste pluspunten. De konsument kan hier kiezen wat en wanneer hij iets wil bekijken. "Video is de kleine, maar stiekeme broer die het meeste sukses zal kennen."

Hierna volgde een discussie tussen panelleden en publiek waarvan ons

enkel de interventies van Harry Kümel, een bekend Belgisch regisseur, zijn bij gebleven.

Een verwijt aan de organisatoren was het 'Nederlands' tintje dat tijdens en na het kongres was blijven hangen. Dit kwam vooral tot uiting bij Bardeel: wat kan een Nederlander komen vertellen over het mediabeleid in België? Het geheel werd afgerond met een receptie, aangeboden door de rektor.

Marc Heeren

Claw Boys Claw moet het hoogtepunt of het "oorgasme" worden op de trash-rock avond in 't Stuc.

Garage-rock in 't Stuc

Tegenwoordig staat de zogenaamde *garage-rock* sterk in de belangstelling: *Domino* draait *Nomads* en konsoorten grijs en drie weken terug trad *La Muerte* in 't Stuc op. Deze avond is het de beurt aan *Claw Boys Claw* en als we de Nederlandse pers mogen geloven, is deze Amsterdamse groep de revelatie van het afgelopen jaar of zelfs decennium...

Sommige overjarige recensenten als *Fons Dellen* (in *Vinyl*) nemen hierbij de term "sixtiespunk" in de mond. Wat is dat voor onzin! Het feit dat *Claw Boys Claw* recht voor de raapse rock ten gehore brengt, dus wat ruw en bijna onafgewerkt, maakt hun nog niet tot één punkband.

Hun eerste en tot nu toe enige elpee werd — zo gaat de legende — in drie uur tijd opgenomen. "Het hoeft allemaal niet zo foutloos te klinken van

ons", meent de groep. "In een studio gaat alles zo netjes klinken als je niet uitkipt. Daarom hebben we de plaat zo snel en luid mogelijk opgenomen. Hoe kun je in godsnaam een hele middag over één nummer doen, dan maak je het toch helemaal dood."

Volgens muziekkritant Oer is het de allerbeste elpee die ooit in Nederland werd gemaakt. Zulke lofbetuigingen zeggen wellicht meer over het niveau van de Nederlandse rockgeschiedenis, dan over het produkt zelf.

Herhaaldelijk werd in de Nederlandse pers gerefererd naar buitenlandse voorbeelden, doch *Claw Boys Claw* relatief dit nogal: "Die mensen die dat zeggen, horen wat ze graag willen horen. The Birthday Party is geen voorbeeld voor ons. Van The Doors ken ik maar twee nummers en The Gun Club heb ik vanmiddag pas voor het eerst gehoord in de auto hier naar toe. Ik weet helemaal niets van popmuziek."

Zij maken zich weinig zorgen, zolang het maar spontaan blijft en er flink gezweet wordt. Daar gaat het hun eigenlijk om: ongekunsteld amusement.

Voor en na

Het publiek wordt deze avond wel voorverwarmd door *The Revenge* uit Brussel, naar het schijnt af even opzweepend als het hoofdprogramma. Voor wie de ganse nacht door wil hossen, is er na *Claw Boys Claw* een ware trash-rock-fuif, die door Jean wordt verzorgd. Deze Jean van een *Parijse platenzaak* zal met zijn records — kan het nog duidelijker? — een overzicht brengen van de meer swingende delen uit de garage-rock. Dat belooft dus... (PL)

SOS- Wereldhandel

De SOS-Wereldhandel organiseert een Open Deurdag naar aanleiding van haar 10-jarig bestaan in België. Die Open Deurdag gaat door op zaterdag 23 maart van 10 tot 17 uur in de Blijde Inkomststraat 114, 3000 Leuven.

SOS-Wereldhandel is een kleine alternatieve handelsorganisatie voor ontwikkelingssamenwerking. Deze organisatie verkoopt produkten van kleinschalige ontwikkelingsprojecten. Door het betalen van een goede prijs wil ze de producenten steunen in hun ontwikkeling. Ook koopt SOS-Wereldhandel van Derde Wereldlanden die ervoor zorgen dat de ontwikkeling over iedereen rechtvaardig verdeeld wordt.

Bij de verkoop van produkten geeft SOS-Wereldhandel informatie over de sociale en politieke achtergronden van de producenten. Zodoende werkt SOS-Wereldhandel mee aan de bewustwording ten aanzien van de ontwikkelingsvraagstukken en mogelijke oplossingen ervan.

Tijdens de open-deurdag kan men onder andere gratis Portugese wijn en andere produkten uit de ontwikkelingslanden proeven. Ook loopt er een tentoonstelling over 'India en tekstiel'.

Hoe je kwaliteit in Alma 2 krijgt? Van het Groenewoud

Als afsluiter van een (geslaagde) aktiedriedaagse organiseerde ASR in samenwerking met Radio Scorpio een optreden met Raymond van het Groenewoud in Alma 2 op donderdag 14 maart. Zowat 400 mensen lieten zich door de naam van Raymond verleiden om naar het optreden te komen. Een halfvolle zaal dus.

De enige Belg die in Vlaanderen en Nederland wereldberoemd was held op met zingen. Raymond kapt ermee. Nu in 1985 staat hij er weer. Met zijn nieuwe plaat *Habba* bewijst hij dat hij weer op hetzelfde peil als vroeger zit, alleen in een iets aangepaste stijl.

Habba betekent een come-back en we weten niet of in die come-back louter artistieke motieven meespeeld hebben. Zo vroegen we ons donderdagavond ook af of het optreden dan wel een promotie voor zijn nieuwe plaat was dan wel een artistieke prestatie. (Dat zelfs een optreden voor een goed doel, met name bij de Aktie Overleven, een promotie kan zijn, gaf Raymond zelf grif toe.) In elk geval kregen we de indruk dat het eerste deel van het optreden, voor de pauze, een matte bedoening was. Veel liedjes uit de nieuwe plaat zoals "Fietsbel" en "Ik ben stapelgek op jou" passerden

de revue. Ze werden zeer professioneel gebracht maar met weinig animo. Het droge aaneenrijgen van de liedjes werd dan ook maar matig door het publiek geapprecieerd. Enkel een korte of flakkering met "Joske" kon de hoop op betere tijden doen opleven.

Jeugdzone?

Het was alsof Raymond tijdens de pauze besefte dat het zijn taak als entertainer was om de zaal, hoe vol ze ook zat, een goed optreden te bezorgen. Of waren het de pintjes (die de toeschouwers moesten ontbernen) die het hem deden? In elk geval vonden we na de pauze een Raymond terug die deed denken aan zijn betere optredens. Ook het repertoire zelf deed denken aan vervlogen tijden: "Je veux de l'amour", "Brussels By Night" en "Maria" om de bekendste op te noemen. Leuk was wel dat Raymond vele van de oude liedjes in een nieuw kleedje had gestoken; ze bevielen het publiek evenzeer als de gekende versies.

Het publiek beloofde Raymond voor deze prestatie door hem tot twee maal toe terug te roepen. Met als onverbetterlijk bisnummer "Meisjes".

Is het echter niet frustrerend dat een artiest na het uitbrengen van een nieuwe lp, die totaal verschillend is van zijn ouder werk, pas sukses oogst met oudere nummers? Ivan de Vadder

Raymond live in Alma. Rockend als vroeger, maar 't publiek wilde niet zozeer dansen, als wel afwachten wat Vlaanderens grootste nog te bieden had... (foto Veto)

Omgekeerde wereld van Mark Fillet

Leuven 1985: een eredoctoraat aan Sobrino op 2 februari en in mei het pausbezoek, ofwel: Leuven als een toneel waarop zich bepaalde gebeurtenissen afspeelden die een belangrijke invloed (kunnen) uitoefenen op de kerk in Vlaanderen. Al lijkt dat voor Sobrino misschien iets minder evident dan voor het pausbezoek. Over bepaalde aspecten van het kerkzijn in het algemeen en hier in Vlaanderen in het bijzonder, voerden we een hartverwarmend en boeiend gesprek met Mark Fillet, de hoofdredakteur van *Wereldwijd*. Aan hem de vraag om *Wereldwijd* kort en bondig voor te stellen.

Fillet: «*Wereldwijd* is een religieus tijdschrift dat zich vooral richt naar de derde wereld. Deze religiositeit bestaat erin dat wij trachten met open oog en oor midden in een chaotische wereld de wil van God te onderkennen. En de wil van God, die wij belijden, is dat er een einde komt aan de ellende en de onderdrukking van zoveel miljoenen mensen, aan de ontstellende schendingen van hun rechten, aan hun uithongering, aan hun massale uittochten, aan de martelingen en slachtingen. Wij proberen het lijdensverhaal van deze mensen door te geven en hun stem sterk te maken: door in de bres te springen voor de sociale en politieke rechten van de volkeren (Vaticaan II), en steun te geven aan dringende en gewaagde structuurveranderingen (Paulus VI).»

Veto: Bij dergelijke vorm van journalistiek worden ook de lezers actief betrokken?

Fillet: «Inderdaad, we brengen informatie over heil en onheil in de wereld op een animerende wijze: d.w.z. we trachten een antwoord te ontlokken aan onze lezer op wat er gebeurt in de wereld, een antwoord dat niet buiten hemzelf ligt, maar betrekking heeft op de eigen levenswijze en de eigen maatschappij. Immers wat gebeurt in de derde wereld aan onheil is het rechtstreeks gevolg van de egoïstische politiek van het Noorden. Daarom ook is het ons principe dat wij wat wij in *Wereldwijd* schrijven, moeten kunnen tonen aan de mensen in de derde wereld zonder er beschaamd voor te moeten zijn.»

Veto: Dat zal niet door iedereen in de eerste wereld, meer bepaald in Vlaanderen, in dank worden afgenomen.

Fillet: «Dat is dan spijtig.»

Veto: En in de Vlaamse Kerk?

Fillet: «Ook niet iedereen. Vanzelfsprekend zijn er spanningen. Vanuit het engagement van *Wereldwijd* worden soms de belangen van officiële kerkelijke instanties geschaad. Van kerkelijke zijde wordt er dan ook wel eens druk op ons uitgeoefend. Maar de spanningen die daaruit voortvloeien kunnen nuttig zijn. Ik noem dat 'gezonde konfliktstof'.»

Kijken met de ogen van de arme

Veto: *Wereldwijd* gaat dus gewoon door.

Fillet: «Ja! Belangrijk voor *Wereldwijd* is de visie dat ons geweten, het geweten van het rijke Noorden, in de derde wereld ligt. Daar moeten er veranderingen gebeuren, maar ook hier! Onze spiritualiteit bestaat erin dat we vanuit de armen het wereldgebeuren willen begrijpen en het heilsgeschiedenis helpen worden. Wij willen het leven dienen en wie dat wil komt steeds in open konflikt met hen die zo graag meester over het leven willen zijn. Machtige mensen, en ook kerkleiders, zijn er op uit hun macht te behouden. Daarom hebben ze liever dat de niet-machtigen niet denken; integendeel er wordt voor hen gedacht. Nochtans predikt het evangelie dat macht ten dienste van de mens moet staan, omdat de mens belangrijker is dan om het even welke macht.»

Veto: Hoe liggen die verhoudingen in de Vlaamse kerk?

Fillet: «Ook in Vlaanderen is het maar al te vaak zo dat de gelovigen enkel moeten uitvoeren wat hun wordt gezegd. Zo een kerk is niet levend. We moeten ons inderdaad heel ernstig afvragen of de huidige organisatie van de kerk wel op de noden van de tijd is afgestemd. Ook mogen we niet uit het oog verliezen dat elke kerk een bepaalde maatschappijvorm legitimeert. In het Westen is dat de burgerlijke, kapitalistische maatschappij. Welnu, op de problemen die in een dergelijke maatschappij aan de orde zijn, moet de kerk inspelen, ze moet haar stem laten horen, en dat gebeurt nu nog veel te weinig.»

Veto: Kan je dat even toelichten?

Fillet: «Wel, we hebben een kerk van riten en gebruiken, een kerk ook die de oude waardenbeleving tracht te conserveren. Voor haar bestaat haar aanpassing aan de moderne tijd er blijkbaar slechts in een nieuw liturgisch kleedje te zoeken. Terwijl men in feite in de eerste plaats op zoek dient te gaan naar nieuwe geloofsvormen die aansluiten bij het concrete leven van de mens. Wat we nu hebben is een kerk die niets of althans veel te weinig zegt over het leven.»

Veto: Vindt *Wereldwijd* zich dan niet terug in de hedendaagse kerk?

Fillet: «Kijk, we voelen ons niet minder 'kerk' dan anderen, maar we voelen ons wel onderdrukt. Vanuit die onderdrukking zijn we gedwongen steeds kritisch te blijven staan tegenover het wereldgebeuren. Je zou het zo kunnen zien: wij vertolken een bepaalde kritische stroming binnen de kerk, we willen een kritische stem laten doorklinken, maar in de eerste plaats voelen we ons verbonden met de armen uit de derde en de vierde wereld, niet met het Vaticaan.»

Kerkelijk kolonialisme

Veto: Neemt die druk niet toe met het nakende bezoek van de paus?

Fillet: «Inderdaad, we ondervinden steeds meer druk. En je moet weten dat *Wereldwijd* enkel van haar abonnees leeft. Sinds 1980 hebben we heel wat abonnees verloren en 'de kirkis' zal daar toch wel niet alleen voor tussen zitten, want wat is nu 400 fr. voor 10 nummers? Voorlopig hebben we nog 53000 abonnees, maar inderdaad, er is steeds meer druk. En met het nakende bezoek van Paus Johannes Paulus II is het niet geheel denkbeeldig dat ook in Vlaanderen de kerk zich meer en meer op het conservatieve spoor gaat zetten. En dan krijgt *Wereldwijd* het waarschijnlijk nog moeilijker.»

Veto: Kan dit pauselijk bezoek dan niet als louter pastoraal worden opgevat?

Fillet: «Ja, wat de paus ook moge verkondigen, de invloed ervan zal verder reiken dan het louter pastorale. Zo zien we dat conservatieve kringen niet alleen in de kerk, maar ook in

ruimer maatschappelijk verband dit bezoek nu reeds aangrijpen om hun eigen belangen naar voren te schuiven.»

Veto: Uw opvattingen over het kristen-zijn korresponderen niet volledig met deze van de hoge kerkelijke instanties?

Fillet: «Het kristelijk geloof eindigt niet met het kennen van een geloofsleer. Wat wij benadrukken is vooral het praktische.»

Veto: Het benadrukken van de cognitieve — geloofswaarheden en dogma's — dimensie van het geloof lijkt ons een typisch kenmerk van de Westerse Kerk.

Fillet: «Dat klopt, ja. In de Westerse Kerk heeft men nooit een navolings-theologie (wat wil de god die kristus aanbad concreet van ons?) gekend, wel een kenteologie (wie is god?). In de derde wereld daarentegen legt men eerder de nadruk op de ortopraxis dan op de ortodoksie. De etische en praktische dimensie staat daar dan centraal. Het is wel jammer dat nieuwe geloofsvormen die hierdoor in de derde wereld ontstaan vanuit het eurocentrisme van de Westerse Kerk onderdrukt worden.»

Veto: Kerkelijk kolonialisme?

Fillet: «Ja, alsof alleen in Europa iets zinnigs over God verteld kan worden.»

Veto: U hebt heel wat ervaring met kerkgemeenschappen in de derde wereld. Hoe zou men volgens u een Vlaamse kerkgemeenschap dienen op te bouwen?

Fillet: «De kerk zou bij voorkeur moeten vertrekken vanuit reflecties op het concrete leven van de actuele mens, en niet langer vanuit reflecties op boeken. Wat de kerk moet doen is kijken naar de problemen van de Vlaamse mens (angst voor de toekomst, verdriet over onmacht, een te hoge maatschappelijke norm), zien wat zijn lijden is, en dit lijden delen. Dit eist wel een grote mentaliteitsverandering, vermits heel wat kerkelijke instanties lijden aan intellectuele luiheid en angst.»

Kerk en maatschappij

Veto: Reflekteren over het concrete leven van de actuele mens, dat wil dus ook zeggen maatschappelijk reflekteren?

Fillet: «Ja, ik weet wat je naartoe wil. Het is inderdaad evident dat je als gelovige gemeenschap maatschappelijk moet kunnen reflekteren. En dit is verbonden met politieke inzet. Immers, wat voor zin heeft het als de mens verantwoordelijk is voor zijn medemens, maar dit niet structureel kan vertalen? Letwel, politiek engagement betekent niet dat je je als kerkgemeenschap moet binden aan een politieke partij. Want, en dit is belangrijk, de kerkgemeenschap moet over voldoende vrijheid beschikken om zich waar te kunnen maken en om

putercijfers op tegelformaat.

Wunderschön allemaal, seer cool en postmodern, het Atelierklienteel zal het geliebt hebben.

Preken

Eén performance werkte ietwat op de zenuwen: de korte revue van VIVTRANS uit Düsseldorf. Grappig was hun Nederlands wel. Maar een plot schrijven voor en allegorie op de hele maatschappij is een hachelijke onderneming voor beeldende kunstenaars. Ze zorgden voor mooie plaatjes en lakonieke zinnen, zonder evenwel een krachtige indruk na te laten.

Als er dan toch gepreikt hoeft te worden op de Duitse kunst-scène, dan liever gevat, zoals Künstfeld met zijn entropische tennismatch: een Y.U.P. sloofde zich uit op een verزند tennisveld dat alle opslagen met een plof inkasseerde, daarbij uitgroeiend tot een inert knollenveld. Het publiek voor ter plekke aan de grond.

De catalogus in vierkleurenkopie tenslotte was weer prachtig.

Ria Van Damme

Mark Fillet, hoofdredakteur van *Wereldwijd*: «Conservatieve kringen grijpen het pausbezoek aan om hun eigen belangen naar voren te schuiven».

de rol van kritische instantie te kunnen spelen.»

Veto: Hoe staat *Wereldwijd* dan tegenover verenigingen die zich de term 'kristelijk' of 'katoliek' toeëigenen?

Fillet: «Wel, in feite hebben wij er niet veel mee te maken. Het primaire gevaar van dergelijke clubs, verenigingen of genootschappen is dat zij alleen al goede wegen menen te gaan omdat zij in vormgeving of taal bij eeuwenoude tradities aansluiten. Laat staan dat wij hun feitelijk doen in ogenschouw nemen.»

Veto: De eeuwige terugkerende vraag: wat kan het menselijk individu doen om mee te helpen aan maatschappelijke verandering?

Fillet: «Veel! Een belangrijk maatschappelijk probleem stelt zich doordat beleidsmensen een te grote afstand bewaren met het concrete, werkelijke leven. Het is aan ons om dit niet op zijn beloop te laten, maar de concrete problemen van deze tijd als het ware aan hun neus te hangen. Een voorbeeldje: enkele jaren geleden werd Fresno, oerconservatief en grootgrondbezitter aangesteld tot aartsbisschop van Chili. Nu is hij een hevig tegenstander van het Pinochetregime. Hoe dat komt? Wel de mensen hebben hem nooit met rust gelaten: hun doden hebben ze neergelegd op de drempel van zijn huis. Ze vroegen: wat moeten we ermee? Elke dag bestookten ze hem met wat uitbuiting, repressie, foltering hen hadden aangedaan. En zo moeten

ook gelovigen in Vlaanderen op hun manier en naargelang van hun noden druk uitoefenen op de kerkelijke instanties (bv. parochiepriesters). Ze moeten eisen dat de kerk iets over maatschappelijke problemen zegt. De problemen van het volk moeten m.a.w. ook de problemen van de kerk worden. Gedeelde smart is halve smart.»

Veto: Een laatste vraag nog: in een studie over oude en nieuwe waarden in het België van de jaren '80 stelt godsdienssocioloog professor Dobbe-laere (KUL) vast dat de katholieke kerk steeds meer zal marginaliseren. Een stille ommekeer van voordien vanzelfsprekende waarden?

Fillet: «Ach, ik geloof niet zo erg in dergelijke studies! Men heeft een trend vastgesteld, ja. Maar men mag daarin geen sociaal determinisme zien. Ik stel vast dat heel wat mensen over geloof en over waarden praten, men is op zoek naar oriëntatie. Die Stille Ommekeer zou wel eens een 'Omgekeerde Stilte' kunnen worden. Men is immers wel geïnteresseerd in geloof, maar men heeft de juiste uitdrukkingen vorm nog niet gevonden. De RK-kerk boort inderdaad achteruit, maar dat kan er plots heel anders gaan uitzien wanneer ze zich meer met het concrete leven van alledag zou inlaten.»

Wim Smet
Martine Verbraeken
Luc Ulenaers

Benno Barnard: twee zielen

Vrijdag 22 maart, *Huis van Chièvre*, 20.30 uur, praat Benno Barnard met de dichters Remco Campert, Herman de Coninck, Rob Schouten en Willem Van Toorn. Het gaat hem om de vraag waarom die schrijvers het één als een gedicht en het ander als een verhaal opschrijven. Wij vroegen Benno Barnard waar hij met deze vreemde invalshoek naar toe wil.

Benno Barnard: «Ik ben met dit thema aangekomen omdat ik zelf met die kwestie zit. Ik merkte bijvoorbeeld dat ik in proza een heel andere woordenschat hanteerde dan in poëzie. Als dichter heb ik de neiging om meer archetypische woorden te gebruiken, woorden die een grotere lading hebben, waarbij iedereen bepaalde associaties heeft, bijvoorbeeld het woord 'hand' of het woord 'leven'. In een verhaal werkt dit allemaal anders omdat het veel minder afhankelijk is van losse woorden.»

Veto: Het onderscheid tussen de twee genres is dus een formeel criterium?

Benno Barnard: «Ja, maar het is niet het enige. Mijn verhalen over Brussel zou ik nooit als een gedicht kunnen schrijven, wel elementen daaruit, maar nooit het hele verhaal, omdat het een verhaal is. Een gedicht is per definitie minder afhankelijk van het verhaal omdat het genre epiek uitgestorven is

in de poëzie. Moderne poëzie is lyrisch in eerste instantie, al moet je dat wel verduidelijken. Homeros bijvoorbeeld schrijft een verhaal omdat die genres toen niet gescheiden waren. Dus je gaat verdelen over die genres. Je vertelt in een verhaal enerzijds meer en anderzijds minder. In een verhaal kan je een aantal gebeurtenissen uitleggen, toelichten enzovoort... Een verhaal is veel denknatieger. Een gedicht gaat over kernen. Ja, waarom gaat poëzie bijna altijd over dezelfde tema's? De grote tema's: leven, dood, angst... vooraf woorden die je niet teveel moet gebruiken in het gedicht zelf. Een verhaal gaat daar, in ruimere zin, natuurlijk ook over maar je kan een verhaal meer toespitsen op een anekdotisch gegeven dat dan eventueel symbolische waarde krijgt.»

Veto: Kan je stellen dat er onderwerpen zijn die eksklusief zijn voor een van beide genres?

Benno Barnard: «Ja, maar je moet dat weer specificeren. Je kan over liefde zowel een dichtbundel schrijven als een roman, maar in beide gevallen vertel je iets volstrekt anders. Bij het ene ga je in op de essentialia, bij het andere op de gebeurtenissen. Ik denk dat dat het verschil is. Maar het probleem is, ik weet het zelf ook niet goed. Dat heeft een reden dat ik niet dit tema aankom. Ik wil ook wel eens horen van mensen die dat allebei deden zoals Van Toorn en Campert. Het is grappig om te zien hoe daar een bepaald soort tegenstrijdigheid in

Van onze verslaggever ter plaatse...

De mottenbollen van Tsjernenko

Toen *Historia* op het vliegtuig naar Leningrad stapte was het grapie: "Als Tsjernenko ons nu nog het plezier wil doen dood te gaan tijdens ons verblijf..."

Tsjernenko ging dood, de tweede dag. Hij zou begraven worden de dag van onze aankomst in Moskou. Ons was vagelijk *Hotel Metropole* bevolgd, vlakbij het Rode plein. Een beetje geluk en we zouden op de tribune zitten.

Het was onze gidse die ons het overlijden meedeelde — ingetogen, zoals dat hoort. Ook wij bedwongen onze hilariteit. Apart gepolst toonde de dame zich opgelucht: "Wij wisten dat hij een overgangsfiguur zou zijn. Van Andropov hadden we zoveel verwacht. Die zijn regeerperiode hebben we gevoeld tot in ons dagelijkse leven toe — minder snelle prijsstijgingen en zo." Op wie ze nu hoopte? "Gorbatsjov!". De Dauphin van Andropov? "Da, da. A votre droite vous voyez..." Wij respecteerden de stille wenk.

Het wér Gorbatsjov en de gidse werd nog opgelucht. Ondertussen waren overal rode vlaggen verschenen met zwarte rouwrand ("Hebben ze nog van vorige keer" gromde een Oostduits toerist, en "Gorbatsjov beter? Een Stalin als de rest?").

Ondertussen ging het leven zijn gang

— zelfs teaterbezoeken verliepen probleemloos. Alléén de kafees — voor zover te vinden — sloten wat vroeger.

Luxe-hotel

De reis naar Moskou verliep als voorzien. Alleen op de luchthaven was oponthoud. Het leek er dan ook op een tentoonstelling van internationale luchtvaartmaatschappijen. *Metropole* werd natuurlijk door onze neus geboord: het wér *Hotel Sebastopol* — een troosteloos kompleks temidden troosteloze appartementsblokken — zeven kilometer buiten de stad. De hall was lelijk, het gebouw onoverzichtelijk, de voorzieningen lamentabel. Het hotel was gespecialiseerd in toeristen uit de DDR en de Sovjet Unie. De kamers stonken naar mottenbollen. "Gans dit land riek naar mottenbollen" merkte een meisje op. Zij had in het teater naast een Rus in zondags pak gezeten — vandaar.

Entree Tsjernenko

Ook het teater had aan mottenbollen doen denken: derderangs-Tsjajkovskij waarin iedereen aan het eind doodgaat. Ik ben in slaap gevallen.

Nochtans: bijna honderd figuranten, indrukwekkende scènes, uitbundige kostumering. Maar oubollig, o zo oubollig. Een kunst die honderd jaar geleden is stilgevallen.

In het *Russisch Museum* in Leningrad waren vijf door zalen en zalen tweederangsbarok, tweederangsromantiek, tweederangsrealisme geleid. De kollektie hield op bij de eerste Russische

impressionisten. Eén onverlaat hing er nog die in zijn achtergrond licht kubistisch was.

Of er ook Russische abstrakten konden gezien worden? "Oh ja, we hebben mooie kollekties Kandinsky en Chagall hier. Jammer genoeg zijn die zalen in restauratie".

In de *Ermitage* kregen we buitenlandse modernen te zien, Picasso, De Vlaminck, Matisse. Werken van voor 1917 (uit in beslag genomen privékollekties?). De Rus Kandinsky? Hij hing er. In een zijgang, naar de WC toe.

We zagen de begrafenis op TV: indrukwekkend, meer ook niet. Tijdens de stadsronddr — een uur later — begonnen de rouwvallagen al te verdwijnen. Het vles 's avonds was taa. "Entree Tsjernenko" lanceerde een geestigard.

Verveling

Daags na de begrafenis was Tsjernenko al niet meer frontpagina: Gorbatsjov en het politiebureau keken ons ernstig aan vanop *Pravda* en *Izvestia*. *Le roi est mort, vive le roi*. Tsjernenko had zijn beloning gehad voor een leven hondse tuur: een jaar de illusie van de macht, bekroond met een staatsbegrafenis. Daarna: de snelst vergeten staatsman van de twintigste eeuw. De Prijs van de Verveling, uitgereikt door een onverschillig publiek.

Verveling is het sleutelwoord voor wie de Sovjet Unie bezoekt. Niet dat de Russen onvriendelijk zijn; of de KGB alomtegenwoordig; of het eten slecht. Voor wie een beetje tegen vettig vlees

Nog nooit uw tanden gezet in een *Entrecôte Tsjernenko*? Lees dan!

kan, valt het allemaal best mee; vrij rondlopen in de stad met metro en taxi is geen enkel probleem; en heel wat Russen willen best wel eens lachen tussendoor. Maar: je vervelt je er.

Veiligheid of vrijheid?

Ik heb lang gedacht dat de tegenpool van vrijheid tirannie heet. Dat is niet zo. De werkelijke tegenpool van vrijheid heet: veiligheid. *Freedom's just another word for nothing left to lose*, zong Janis Joplin al.

De Sovjetburger zit veilig: stevig ingekapseld van de wieg tot het graf in gratis onderwijs, verzekerde arbeid, goedkope (maar piepklein) appartementen, quasi-gratis openbaar vervoer en huisverwarming, belachelijk lage voedselprijzen... De elementaire materiële behoeftes ruim bevredigd. De burger die zich in het systeem weet in te passen kan niets meer overkomen.

Begeerte." Het programma probeert dan ook de literatuur in al zijn aspecten te bestrijken. Het kent dus vier aspecten: een literair debat, nevenvormen van literatuur (performances bijvoorbeeld), een gevestigde waarde en de voorstelling van een nieuw boek, liefst van een jonge schrijver.

Het laatste luik van het programma is spijtig genoeg weggevalen. Ook de Jong krijgt zijn nieuwe roman maar niet afgewerkt en hij wordt dan ook van de affiche verwijderd. De drie andere luiken blijven.

Zwei Seelen in meiner Brust

Dit citaat van Goethes *Faust* levert ons een interessant debat op. Vier dichters praten over het verschil tussen proza en poëzie in hun werk. "Hebben dichters twee zielen in hun borst? Waarom schrijven ze het één op als een gedicht en het ander als een verhaal? Welke intenties en moeilijkheden hebben dichters bij het schrijven van proza? Levert dit een specifiek resultaat op? "Benno Barnard (poëzie criticus in het Nieuw Wereld Tijdschrift) leidt dit debat en stelt deze en andere vragen aan dichters als Herman de Coninck, Remco Campert, Rob Schouten en Willem van Toorn. Nadien lezen deze dichters voor uit eigen werk.

Storm op zee

Literatuur uit een boekje in een hoekje? Performances zijn anders. Behoud de Begeerte houdt geen saaië poëzieavond in een muffe zaal maar een spetterend spektakel in een dansing, met een fuif achteraf. Literatuur op zijn best dus. Er zijn negen performers en acht performances: Herman Brusselmann, Jules Deelder, Tom Lanoye, Coenraad de Waele, Gust Gils, Diane Ozon, Astrid Roemer, Marcel van Maele en Simon Vinkenoog.

Hugo Claus is de gevestigde waarde in het programma van Behoud de Begeerte. Freddy de Vree en Paul de Wispelaere (beide werken mee aan het Nieuw Wereld Tijdschrift) praten met hem over zijn werk. Daarna leest hij nog voor uit zijn eigen werk.

Als laatste puntje zou ik nog de prachtige affiche willen vermelden, je laat ze echter best hangen tot na de optredens.

Ivan de Vadder *Twee zielen in hun borst*, Huis van Chivres, 20.30 u, vrijdag 22 maart.

8 *Beaux-Forts*, Samambaia, 20.30 u, woensdag 27 maart.

Hugo Claus, Grote Aula, 20.30 u, donderdag 25 april.

De prijs die hij daarvoor betaalt; hij kan ook niets meer beleven.

Dat zie je best op het Rode Plein — het zenuwcentrum van één van de grootste wereldrijken uit de geschiedenis: het is mooi, het is groot, het is vervelend.

De revolutionaire mens

Al sinds Lenin (*De Linkse Strooming*, 1920) leeft het besef dat het communisme slechts kan overleven als het de Nieuwe Mens creëert.

Deze Socialistische mens van de Toekomst, de modelarbeider, het gemeenschapsdier, hij bestaat, hij loopt in Moskou over straat. Hij ruikt naar mottenbollen.

Misschien is daarom dit regime wel zo taa; het appelleert aan een diep verlangen in elk van ons. Het verlangen zich te konformeran aan de groep. Het verlangen om niet voor zichzelf te leven maar voor de Grote Zaak, het Ideaal, de Utopie. Het verlangen om achter een vaandel op te stappen. Het verlangen om Niets te zijn.

Een nieuwe lente?

Zal Gorbatsjov dit verstarde systeem openbreken? Helemaal uit te sluiten is dat niet; er is al Pepsi Cola, er zijn al Levi's Jeans. De revolutie-van-boven-af bestaat. Ook de vermolde katoelike kerk van Pius XII zag zo'n revolutie onder die goede paus — onder Johannes XXIII.

Wat echter begonnen was vanuit een pastorale bezorgdheid mondde uit in een dijkbreek: een ketel die te lang gesloten is gebleven lost zijn stoom in één keer. Daar komen voden van en daar profiteren dan de apparatstijgers van. Met een *Wolfslaanse Restauratie* en vernieuwd fanatisme als gevolg.

Dat is immers het nadeel van elke structuur die alle beslissingsmacht bij de centrale organen legt: het apparaat slaat terug. En die slagen kunnen hard zijn.

Nomenklatura

Als het terugslaat dan steunt het apparaat zich altijd weer op al wie veilig spelen wil. Niet alleen de sufferers die sleutelposities bezetten, maar ook de gewone schapen die vinden dat zij — door jarenlang geduld, konformistisch, honds-trouw afwachten — hun hemel verdiend hebben.

In principe wil iedereen hetzelfde: vrijheid. In de praktijk heeft dat woord veel verschillende betekenissen. Meer consumptiegoederen in de Sovjet Unie, meer bewegingsvrijheid voor de Sovjetburger, meer persoonlijke ruimte, is dat vrijheid? En de Goelag? *Connaiss pas, monstieur*. De Inquisitie? Dat is verleden tijd! De paus verdedigt de mensenrechten!

Illusies

De illusie van de vrijheid, die wil alleman. Ingeblikte vrijheid van reisbureau's, konfektiepakken, popkultuur, massavrijheid. Het "avontuur" van Jest-Joker-Hobo: de "persoonlijke smaak" van Flair; het "nonkonformisme" van Torhout-Werchter; het "engagement" van ACV-leiders. Die soorten vrijheden willen ook de Sovjets.

Maar wie wil de vrijheid van Solsjensin? Wie wil nu de vrijheid om in zijn hoofd boeken te schrijven temidden de stilte van het kerkhof?

Alleen gekken willen dat soort vrijheid. Voor de brave burger geldt nog steeds: ook mottenbollen ruiken lekker als ze geparfumeerd zijn. Liefst met *Chacharel*. Al kan wierook ook wel dienen.

Eddy Daniels

Behoud de begeerte

Literatuur op zijn best

Vorig jaar debuteerde vzw Behoud de Begeerte met een uitgebreid programma in het Leuvense. De belangstelling was mageties, er was misshien te veel geprogrammeerd op een korte tijd. Behoud de Begeerte overleefde het avontuur echter en pakt dit jaar uit met een beperkter maar evenwichtiger programma.

Wie of wat is Behoud de Begeerte? In de persmap lezen we: "Behoud de Begeerte houdt zich, grof samengevat, bezig met literatuur." Literatuur ja, maar er waait een frisse wind door het initiatief van Behoud de Begeerte. Het opzet is revolutionair binnen de literaire wereld; gedaan met saaië en slaaperwekkende literaire middagen. Behoud de Begeerte wil spektakel brengen, wil een alternatief bieden aan auteurs en aan het publiek.

Het probleem van de literaire optredens situeert zich op het nivo van het literaire circuit. De meeste auteurs hebben een hekel aan optredens en worden er meestal ook niet zo goed voor betaald. De optredens worden dan ook nauwelijks voorbereid en zijn vaak saai. Meestal worden auteurs verplicht eraan deel te nemen om hun produkt (hun publikaties) te promoten.

Behoud de Begeerte wil hierin verandering brengen. De auteurs worden goed betaald en de optredens worden grondig voorbereid: er worden scenario's uitgeschreven, wat heel veel werk kost. Het probleem wordt nu het geld vinden om zulke initiatieven te kunnen betalen. Het geld halen waar het zit, is de oplossing. Sponsoring dus. Maar literatuur is een produkt dat zich niet zo gemakkelijk laat verkopen, zelfs niet met namen als Hugo Claus op de affiche.

Toch lukt Behoud de Begeerte hier gedeeltelijk in. Na veel moeite en hier is men er in geslaagd een aantal sponsors aan te trekken. Maar het is niet voldoende; de meeste sponsors komen immers uit de Leuvense middenstand. Er is wel een evolutie in vergelijking met verleden jaar, grotere namen, als Humo, prijken op de affiche, al is dat maar om voor ruijpubliciteit te zorgen.

De bedoeling van Behoud de Begeerte is dus via haar activiteiten literatuur verkoopbaar te maken voor andere en grotere kwaliteitsponsors om aldus het project uit te breiden. Het voornaamste doel blijft wel mensen warm te maken voor literatuur in al zijn verschijningsvormen of Behoud de Begeerte dus.

Aula Maxima?

Wat ons het meest intrigeerde was het feit dat Behoud de Begeerte met haar

activiteiten in Leuven start terwijl het studentenpubliek traditioneel weinig belangstelling toont voor soortgelijke projecten (behalve Germanisten misshien dan nog). Bovendien is Leuven niet begenadigd met een zaleninfrastructuur voor dit soort activiteiten. Er zijn wel aula's genoeg maar kleinere en gezellige zalen zoals het Huis van Chivres zijn er nauwelijks te vinden.

Behoud de Begeerte legt ons dan uit dat Leuven als een soort start dient. In de nabije toekomst wordt gedacht aan een dubbeloptreden in Gent. En in de andere Vlaamse steden wordt ook publiciteit gemaakt. Bovendien worden een aantal optredens op een vrijdagavond geprogrammeerd, zodat de studenten ons niet de voornaamste doelgroep lijkt. Al wordt wel moeite gedaan om te ervoor warm te maken.

Het experiment in Leuven vorig jaar lijkt ons dan ook geslaagd, ondanks de tegenvallers. Het optreden van Tom Lanoye en Jules Deelder in de stadsschouwburg was een misrekening. Er waren slechts 200 toeschouwers daar waar de stadsschouwburg er 800 kan bevatten. De misrekening vloeit voort uit het feit dat Deelder in Vlaanderen nauwelijks bekend is (artikels in Humo en De Morgen brengen daar wellicht verandering in). In Nederland trekt deze man volle zalen. Ook lijkt Vlaanderen ons niet rijk te zijn voor performancepoëzie.

Toch is Behoud de Begeerte er financieel niet aan tenonder gegaan. Er zijn geen schuldeisers meer en dus begint ze aan haar tweede jaar.

Literatuur

Vorig jaar debuteerde Behoud de Begeerte met een uitgebreid programma, te uitgebreid wellicht... performances van Tom Lanoye en Jules Deelder, een voorstelling van het toen niet opgerichte Nieuw Wereld Tijdschrift, de Zwijger Lieve, Guido Lauwaert, Walter Vandebroek, Herman de Coninck en Rutger Kopland die uit elkaars werk voorlezen, een tentoonstelling over non-bookliteratuur in galerij Embryo en daarbovenop vijf fuiven. Te veel van het goede?

Dit jaar is het programma beperkter maar evenwichtiger uitgebouwd. "Het programma van Behoud de Begeerte moet het gezicht zijn van Behoud de

in zijn borst?

bestaat. Van Toorn schrijft eigenlijk heel lyrische poëzie. Zijn verhalen daarentegen zijn droog en nuchter, waarin hij tijdskritiek geeft, waarin hij zijn opvattingen onthult, kortom er zit een groter filosofisch gehalte in. Die verhalen van hem zijn ook niet speciaal ontroerend; ze zijn amusant, knap en soms ook aangrijpend, maar je hebt niet dat bomeffect van een gedicht. Campert, echter, heeft proza geschreven dat uitgesproken lyrisch van aard is en gedichten die in toon bijna narke, bijna onpoëtisch zijn. Als je zo'n verhaal van Campert zou verknippen tot poëzie, zou je dan een gedicht krijgen?"

Veto: Het probleem dat zich stelt is tamelijk theoretisch. Hoe ga je dat aanpakken die avond?

Benno Barnard: "Dat gebeurt aan de hand van teksten. Alle vier schrijvers lezen zowel poëzie als proza voor en de vragen gaan er ten dele omheen, ten dele ervoor en erna. Het worden natuurlijk verhalen en gedichten die over hetzelfde thema gaan. Waarom die behoefte om over dit een gedicht te schrijven, over dat een verhaal?"

"Ik, privé, doe dat, denk ik, omdat ik in proza veel meer gedachten kwijt kan en in een gedicht rechtstreeks meer emotie. Je moet die kwestie proza-poëzie zien als een invalshoek om met vier schrijvers te praten, vier schrijvers te introduceren en te laten voorlezen."

Edwin Aerts
Ivo Boelaert

Bescherming van de natuur of van de interne keuken

Waar verkiezingsprogramma's al niet toe leiden. De ene kring steekt zijn tijd in herenigingspogingen, de andere, en met name BIOS, organiseerde plichtsgetroou een debat over zinvolle natuurbescherming voor Vlaanderen. De grote vraag was de haalbaarheid van deze nogal evidente doelstelling. Die werd in de eerste plaats gesteld aan de vijf uitgenodigde natuurorganisaties: de Belgische Natuur- en Vogelreservaten (BNVR), het Coördinatiecomitee voor de Bescherming van de Vogels (CCBV), De Wielewaal, de Vrienden van Heverleebos en Meerdalwood (VHBMW) en de Bond Beter Leefmilieu (BBL), dit is de nationale overkoepeling voor alles wat natuur- of milieuorganisatie is.

Met zo'n 90 aanwezigen werd het een interessante, zij het wat matte, avond.

Dirk Draulans, als assistent verbonden aan de afdeling ecologie van het departement dijkunde, leidde het debat in met een analyse van de toestand van de natuurbescherming in

Vlaanderen.

Rol

Ons gewest is een van de meest bevolkte streken in Europa en dit weegt zwaar op "het beetje natuur" dat ons nog rest. Industrie, grootschaligheid, recreatiedruk en — niet onbelangrijk — de politiek van dubbelzinnige compromispogingen maken de toestand er niet beter op.

En dan zijn er dus de natuurverenigingen die door dat gebrek aan overheidsbeleid toch een belangrijke rol te vervullen hebben. Vroeger lag de nadruk vooral op studieactiviteiten, maar hoe langer hoe meer zijn daar een aantal taken bij gekomen. Enerzijds een educatieve rol en anderzijds een belangrijke signaalfunctie naar de overheid toe. Dat zowel om een behoorlijke wetgeving te forceren als om een goede controle te hebben op de uitvoering van de al zo gebrekkige wetgeving. Een controle die van overheidswege nauwelijks wordt waargenomen. Daarenboven is er hoe langer hoe meer een echte natuurbeschermende rol door de aankooppolitiek die sommige verenigingen er op na houden. Hoewel de overheid nog steeds de grootste reservaten heeft en er van de natuur veel meer in handen is van onder privé-persoon hebben o.a. de BNVR en De Wielewaal heel wat oppervlakte in beheer.

Toch kan men soms de doeltref-

fendheid van de Vlaamse natuurbescherming ver gaan zoeken. Er is een grote versnippering in vele verenigingen met elk een eigen werking en een eigen strategie. En soms is de faam van de eigen vereniging belangrijker dan de gezamenlijke bezorgdheid voor de natuur. Op het debat echter was van de soms pijnlijke tegenstelling niets te merken.

Strategie

Na de eigen voorstelling van elke vereniging waarbij geen een zich aan de vooropgezette 5 minuten hield, werd hen gevraagd wat een zinvolle en haalbare natuurbescherming dan wel zou moeten zijn.

Het werd een interessant gesprek, maar geen debat. Wat de eigen taak van elke afzonderlijke vereniging zou kunnen zijn en de overkoepelende rol van de BBL hierbij.

Het belang van de natuureducatie als belangrijke langetermijnstrategie met daarnaast een aankoopbeleid onder het motto wat weg is, komt nooit terug. De BBL benadrukte het belang van eigen politieke actie en interesse waarbij men wees op het belang en de opgang van AGALEV als groene politieke partij. Men had het over mogelijke tegenstellingen tussen globale milieupolitiek en lokale "groene" belangen van "liever geen stort voor min deur". Verder over de rol van de overheid en over de aloude eis voor

een gewestelijk beleidsorgaan met een reële controle bevoegdheid. Dikwijls ging men vergelijken met Nederland waar een vereniging als Natuurmonumenten zo'n 250.000 leden heeft, maar als men hier alles optelt, komen we voor Vlaanderen toch ook op een niet onbelangrijke 70.000 mensen.

Rozegeur en maneschijn?

Toch kwam het nooit tot een geanimeerde woordenwisseling tussen de aanwezige mensen, al werden er na de pauze vanuit het publiek nog erg netelige vragen gesteld. Zo kwam de Akkermans-natuurramppoor-Vlaanderen-actie aan bod waarbij er toendertijd duidelijk openlijke meningsverschillen tussen de verenigingen bestonden. Maar bij elke vraag nam ook de voorzitter van de BBL-koepel het woord en minimaliseerde eventuele meningsverschillen. Hij legde daarbij de nadruk op de democratische structuur van de BBL als koepel waarin gezamenlijke standpunten besproken worden en elke vereniging toch volledig zelfstandig kan blijven. Hij pleitte voor samenwerking tussen verenigingen onderling en met de universiteiten waarbij ieder zijn eigen rol te vervullen heeft.

De vertegenwoordigers van de verschillende verenigingen gingen op

sommige uitdagingen van het publiek duidelijk niet in of schoven eventuele tegenstellingen volledig af op personenkwesities. Toch hadden goed ingelichte Biossers verwacht dat er wel wat gediscussieerd zou worden, want in praktijk is het niet altijd koek en ei.

Wie voor de gek gehouden?

Na het debat moesten we van de bij het gesprek nogal afwezige Wielewaler vernemen dat de BBL-baas hen die avond gevraagd had de gezamenlijke vuile was liefst niet nu buiten te hangen. We voelden ons behoorlijk voor de gek gehouden. Is men zo beschaamd over eigen fouten te praten of is men bang zijn geloofwaardigheid bij het publiek te verliezen? We hopen dat men de interne problemen uitpraat en de gezamenlijke taak belangrijker vindt dan het individuele gezichtsverlies. Met een tegenstander als de overheid voor wie economische en industriële belangen maar al te dikwijls primieren, is het essentieel samen sterk te staan in plaats van door interne verdeeldheid totaal de mist in te gaan.

Een mens is nooit te oud om te leren...

Patrick Boucneau

Boekbespreking

Hysterie en seks

Geestesziekten lijken wel erg in. Een recent Amerikaans onderzoek wees uit dat bijna 1 op 5 volwassen Amerikanen met één of andere geestesziekte rondloopt (!). Hysterie is er zo een. In Parijs was er zelfs een tentoonstelling gewijd aan de foto's, die Charcot in zijn La Salpêtrière ziekenhuis maakte van hysterische aanvallen. Tref hysterie alleen wezens zonder piemel en zou dat gemis een rol spelen? Lucien Israël schreef er een heel boek over.

Reeds bepaalde Egyptische papyri bevatten beschrijvingen van hysterie. Hippocrates formuleerde zo'n slordige vierhonderd jaar voor Kristus zijn "verhuisteorie". Volgens deze Griekse geneesheer had het te maken met de uterus (oorsprong van het woord hysterie), die gefrustreerd door de kuisheid van de bezitzer op wandel gaat in het lichaam. Alzo bereikt de baarmoeder de hersenen, waar hij uiteindelijk zichzelf schadeloos stelt en terzelfdertijd koorts en "vapeurs", krisissen en geschreeuw, misschien zelfs kreten en gefluister produceert. Denk maar eens aan het gezegde *het is haar naar het hoofd gestegen*.

Vooral vanaf de periode van de kontra-reformatie vallen hysterica als heksen ten prooi aan de inquisitie.

Een ziekte?

Pas in de 19de eeuw zal de geneesheer, met al zijn verworven autoriteit borg staan voor de terugkeer van de hysterie binnen de geneeskunde. Het zal Charcot zijn die de hysterie haar plaats laat innemen tussen de andere ziekten. Hij legt er ook een beschrijving van vast en die wordt heden ten dage nog gebruikt.

Hij wees eveneens op het bestaan van mannelijke hysterie. Freud, die de lessen van Charcot bijwoonde, legde de klemtoon op het psychische en het onbewuste. Hij was gaan luisteren naar wat hysterica vertellen, iets wat Charcot zelden of nooit deed. Dit betekende dan ook een revolutie in het denken over hysterie.

Lacan

Hoe Lacan Freuds konklusie doortrok wil Israël (?) in zijn boek *Hysterie, seks en geneesheer* aanschouwelijk maken. In z'n woord vooraf schrijft hij: "Deze wandeling doorheen de hysterie, met rustpauzes op vaak verrassende plaatsen, wil de interesse van de lezer opwekken, interesse die haar graad en amateurisme terugkrijgt — amateurisme komt immers van amo, ik hou van — wat helaas te vaak verloren is gegaan in het werk, de wetenschap en de dagdagelijkse be-

slommeringen. De bedoeling is de les van de hysterie toe te geven en toegankelijk te maken voor al diegenen die het belang van het luisteren naar de neurose beseffen. Zij dwingt ons tot de bevrijding van gewoontes en routine-attitudes, tot oprisping van relaties. Dit niet alleen op individueel niveau, maar ook voor de groep, op sociaal vlak. De hysterie is revolutionair. Ze lag aan de basis van de psycho-analytische revolutie, maar heeft nog verre van al haar vruchten gedragen. Aldus zou men de hysterie als watermerk doorheen verscheidene constatie- en bevrijdingsbewegingen kunnen ontdekken. Ook in het negatieve resultaat van elke onderdrukking, elke repressie."

Kritiek

Dit is wel allemaal mooi gezegd, maar het boek zelf blijft ondanks alles gericht op ingewijden. Denkt Israël misschien dat elke geïnteresseerde in hysterie weet wat 'optisch-chiasmatische arachnoiditis', of 'ulcerohemoragische rectocolitis' dan wel mogen betekenen. Een verklarende woordenlijst zou geen overbodige luxe geweest zijn. Waarom worden termen als *uterus*, *prolaxitis* niet systematisch vertaald als baarmoeder, preventie.

Israël's boek dateert van 1976. Waarom moet er zolang gewacht worden op een vertaling? Gelukkig heeft de vertaler zich de moeite getroost om in een paar voetnoten enkele zaken te verduidelijken of recht te zetten.

Eén van de belangrijkste konklusies uit dit boek is dat de neurotische boodschap al te vaak vernietigd, getransformeerd werd in somatische gegevens. Dit was (is?) grotendeels te wijten aan de eerder eenzijdige opleiding van de geneesheer: zo zal hij veel kunnen vertellen over het moleculair gewicht van een keten immunoglobines maar zal hij veel minder afweten van de schadelijke gevolgen van schoolse ritmes of overuren op het werk. Op het vlak van de hygiëne en preventie ligt ook nog een terrein braak.

Dit boek laat een indruk na van "er rest ons nog veel onderzoek". Op de vraag of hysterie al dan niet als een ziekte moet gezien worden, wil of kan Israël geen definitief antwoord geven. Wellicht kun je als gefrustreerde lezer je toevlucht zoeken in het idee van Aragon en Breton dat hysterie in elk opzicht dient beschouwd te worden als een opperste expressiemiddel.

Pascal Lefèvre

(1) De Morgen van 5 oktober 1984.

(2) Lucien Israël (1925); sedert 1955 onderwijst hij psychiatrie aan de Faculteit Geneeskunde van de Universiteit in Straatsburg.

Leuven vol muziek
DINSDAG 30 APRIL 1985

Vexations
(Erik Satie)

Een piano-uitvoering in 'tStuc op dinsdag 30 april 1985
Begin 12 u 's middags tot de volgende middag (1 mei).

Inderdaad, 840 keer Vexations spelen duurt zowat 24 uren.

Speel je piano? Dan kan je meedoen aan dit unieke gebeuren. De uitvoering in Leuven wordt alvast een nationale première.

In het kader van "Leuven vol muziek", het muzikale initiatief van de Kultuurraad der Leuvense studenten,

p.a. 'tStuc, E. Van Evenstraat 2d, 3000 Leuven,
016/23.67.73.

N neem eens contact op!

... en je ontvangt de partituur & praktische gegevens.

Herinnering

Voor de uitvoering van de piano-maraton rond *Vexations* van Erik Satie, zijn enkele repetities gepland. Als je wil meespelen kom er dan eens naar toe. Je kan er dan ook definitief inschrijven op de lijst van spelers met opgave van het tijdstip waarop je enkele keren *Vexations* speelt.

Donderdag 21 maart, tussen 11.00 en 13.00 u.
(! Naamsestraat 96 — blauwe zaal !)

Vrijdag 22 maart, tussen 15.00 en 17.00 u.
(! Naamsestraat 96 — blauwe zaal !)

Maandag 25 maart, tussen 15.00 en 17.00 u.
(tweede verdieping van 'tStuc).

Achter de (video)schermen

De audiovisuele dienst van de KUL

Elke zichzelf respecterende universiteit beschikt in deze spitsstechnologische tijd over een audiovisuele dienstverlening. Als grootste universiteit in Vlaanderen heeft de KU Leuven al vroeg de noodzaak ingezien van een coördinerend en stimulerend AV-beleid.

In de herfst van 1972 bracht de AV-dienst van het Centrum voor Communicatiewetenschappen een rapport uit over "Het gebruik van AV-hulp-middelen aan de KUL". Op basis van dat onderzoek werd besloten een Centrale Raad Audiovisuele Middelen op te richten. Deze CRAM kreeg als uitvoerend orgaan de al enkele jaren actief zijnde Audiovisuele Dienst van het departement Communicatiewetenschappen toegewezen. Tijdens een proefperiode van 3 jaar werden een 50-tal AV-programma's geproduceerd, tal van open-net programma's ten behoeve van het onderwijs geregistreerd, heel wat vertoningen georganiseerd, enzoverder.

Op basis van het verslag van deze proefperiode werd dan het licht op groen gezet voor een verdere uitbouw van de dienst, die vanaf mei 1977 het statuut verkreef van Centrale Audiovisuele Dienst. Nog 2 jaar later werd hij een dienst van het rektoraat.

Het personeelsbestand groeide al die jaren gestaag aan tot 8 vaste en een 10-tal tijdelijke medewerkers, deze laatste met diverse statuten. De inventariswaarde van het materiaal ligt momenteel om en bij de 20 miljoen frank en de totale werkingskosten (inclusief afschrijving, exclusief personeel) bedragen zowat 4 miljoen per jaar.

Al met al is "de AV" daarmee een uniekum voor Vlaanderen geworden.

Stel dat men op één of andere faculteit besluit een videoprogramma te laten maken over één of ander deel van de leerstof. Er wordt contact opgenomen met de AV-Dienst en men wordt er uitgenodigd op een "inake-gesprek". Zo een gesprek is geen vuurdoop in de technische wereld van de videokunst, maar een poging om tot een duidelijke communicatie tussen opdrachtgever en dienst te komen. Wat is het doel van het programma? Welke tijd wenst de initiatiefnemer eraan te besteden? Op zulke en andere vragen moet er een duidelijk antwoord gevonden worden opdat er een vlotte samenwerking tussen de vakdeskundigen en de AV-specialisten kan ontstaan.

Als de nevelige hemel van onduidelijke verwachtingen wat opgeklaard is, beginnen de praktische voorbereidingen. Een realiserer en een productieploeg worden aangeduid, allerlei afspraken gemaakt, eventueel een scenario geschreven, de plaats van opname verkend, enzovoort. Iedereen bereidt zich voor opdat de immers kostelijke opname-uren zo vlot en bevredigend mogelijk zouden kunnen verlopen.

Na de opname, het eigenlijke "filmwerk", komt de montage. Behalve wanneer het om eenvoudige registraties gaat, is het hier dat een programma ter wereld komt. De beste opnames betekenen niets als ze slecht gemonteerd worden en omgekeerd kan er op de montagetafel van bijna hopelooze opnames nog wat leuk gemaakt worden. Zoals met elke fase in het productieproces vraagt echter ook dit monteren vaak veel meer tijd dan niet-AV-specialisten geneigd zijn te verwachten.

Tenslotte komt het klankgedeelte. Een commentaar wordt ingesproken, een muziekje toegevoegd... Pas dan is de videokop af en kunnen de evaluatietessies, de financiële rekening en de vertoning volgen.

Groot potentieel nut, maar...

Is de AV-dienst in Vlaanderen, tussen soortgelijke diensten aan vergelijkbare buitenlandse uniëts (vb. Rotterdam en Nijmegen) blijft de dienst een bescheiden plaatsje innemen. Gebrek aan de zo nodige financiële middelen is daarvoor wel de hoofdzaak.

Een AV-dienst is immers een relatief kostbare onderneming. Dit o.w.g. van de technische vernieuwingen die haast continu dienen doorgevoerd te worden, wil men niet hopeloos achterop hinken in deze snel evoluerende sektor.

Maar alles is relatief, ook het kostelijke van een AV-dienst. Eigen programma's maken of zorgen dat software van elders kan vertoond worden, het kost een aardige duit, maar men bereikt er dan ook heel wat mensen mee. Dit hoger technisch rendement van AV-media is duidelijk aan te tonen bij o.a. instructieprogramma's. In de scheikunde bv. vervangt zulk een videoprogramma een demonstratie die men anders enkele tientallen keren moet overdoen om het aan alle studenten te tonen. Dat dan elk jaar opnieuw. Wanneer nu zo een geregistreerde demonstratie met zorg voorbereid en door een deskundige

uitgevoerd wordt, kan ook het didactische rendement verhoogd worden. Zo kan de leerstof bv. eens heel logisch geordend opgenomen worden en door middel van de aardige beelden kan ze

Bovendien vormen AV-programma's vaak een hele opluchting in ons nog steeds haast uitsluitend verbaal gegeven onderwijs. Omwille van dat schaars-prettig-afwisselingseffect zullen ze dan ook vaak wel beter bijblijven.

De vorige drie rendementen veronderstellen evenwel een vierde. Een rendabele organisatie is immers zowat de basisvoorwaarde voor een rendabel audiovisueel onderwijs in het algemeen. Het betreft hier het al dan niet

zwaait men echter ook op onderwijsvlak met de hakbijl.

Konkreet betekende dit recentelijk voor de AVD o.a. een nieuwe wijze van financiering die zal meebrengen dat er nog minder geld zal binnenkomen. Een paradoxale crisissituatie gezien "momenteel de behoefte aan audiovisueel materiaal in het algemeen exponentieel stijgt." (*)

Een paradox die niet enkel voor de AVD geldt. Vlaanderen mag dan wel via de DIRV-kampanje enige successen geboekt hebben, op het vlak van de productie van audiovisuele software hollen we achterop. Wij in talloze andere landen de eigen filmproductie in de jaren na WO II flinke financiële en andere overheidssteun kreeg, bleef het in België bij twee laattijdige en in effect beperkte ingrepen: het KB van '52 en het MB van '64, met enkele schoonheidskorrecties later.

Nu video als veelgeprezen medium van de kleinschalige nieuwe perspektieven biedt om te komen tot een eigen Vlaamse "beeldproductie" zou deze kans met beide handen aangegrepen moeten worden. Willen we niet van jongsaf, van op de schoolbanken, cultureel gekoloniseerd worden door de gestroomlijnde produkten van de internationale media-business, dan moet er geld gevonden worden om aan de toenemende vraag naar AV-programma's met eigen beeldmateriaal te kunnen voldoen.

Tegen die achtergrond van paradoxale crisis heeft de AVD meer dan werk. Niet enkel als promotor en producer van onderwijsfilms en -videoprogrammen aan de KUL, maar ook als dynamische kern in de uitbouw van een eigen Vlaamse "beeldcultuur". Gelukkig is men op de AVD zich van dit alles bewust. "Als we niets tegen deze compleet scheefgevoerde situatie" (van massa's Amerikaanse films en feuilletons op de Vlaamse tv-schermen) "ondernemen, dreigt een nieuw soort ongeluktheid te ontstaan. Beeldanalfabetisme", aldus de boodschap van AVD-directeur Johan van Heddegem bij de opening enkele maanden geleden van een videoteket te Brussel (?). De daad bij het woord voegende, schaarde de AVD zich recentelijk achter het nieuw opgerichte Vlaamse Video Circuit.

Doelgericht werken, met weinig veel doen, dat zijn zowat de belangrijkste werkregels van de AVD. Wat inhoudt dat men er met een weinig meer al veel meer zou kunnen...

J. P. Everaerts

(*) De Vlaamse film, crisis, verslag van een debat, tussenkomst van Vrielynck R., *Filmvakblad*, oktober 1983, blz. 14.

(?) Van Heddegem J., samengevat in *Burgelman J. en Degreef S.*, Video, *Andere Sinema*, maart 1984, blz. 15.

Werking van de Audiovisuele dienst

De Audiovisuele Dienst werd opgericht met als taak het universitair onderwijs audiovisueel te ondersteunen. De activiteiten die de dienst daartoe ontplooit, kan men als volgt opsplitsen:

- Adviesplanning.** De reeds vermelde CRAM adviseert de diverse faculteiten inzake aankoop en toepassing van audiovisuele middelen. Het is de opdracht van de Audiovisuele Dienst die adviezen voor te bereiden. Daartoe verzamelt de dienst allerhande informatie en zorgt hij ook voor een voortdurende prospectie bij de leveranciers. Naast die formele adviezen levert de dienst uiteraard ook een hebelob informele adviezen en tips aan al wie aan de universiteit met audiovisuele media te doen heeft.
- Uitleendienst.** Opdat ze niet alles zelf zouden moeten aankopen kunnen de faculteiten hier allerlei weergave- en opname-apparatuur voor korte tijd ontfangen. De aanvraag moet zelf de apparatuur afhalen, bedienen en terugbezorgen. Dit tussen 10.00 en 12.00 uur of tussen 16.00 en 17.30 uur. Ook studentenorganisaties kunnen hier terecht.
- Technische dienst.** Audiovisuele spullen zijn meestal *tere kompleks* en de deskundig onderhoud en herstel vereisen. Het technisch labo heeft als taak dit onderhoud en herstel voor gans de universitaire audiovisuele apparatuur te verzorgen.
- Programmaatvoorziening en dokumentatie.** Wie hardware heeft, moet ook nog de gewenste software vinden. De geïnteresseerde kan op de Audiovisuele Dienst zoeken in talrijke katalogi van zowel binnen- als buitenlandse producenten. De dienst heeft desgewenst ook bij preview en bij huur of aankoop van gewenste programma's. Een 50-tal tijdschriften, in drie talen, en een beperkte audiovisuele bibliotheek staan eveneens ter beschikking.
- Open-net opnames en kopieerdienst.** Enkel en alleen voor het onderwijs aan de KUL worden, op aanvraag, open-net programma's opgenomen in één van de volgende vier videosystemen: U-matic VHS, Betamax of VCC-Video 2000. Tevens kunnen er kopies gemaakt worden video naar video en via de telecinema-installaties ook van 16 mm en super 8 naar video.
- Productiedienst.** De productie en realisatie van allerlei audiovisuele software gaande van geluidsbanden, over diareeksen, naar video-programma's, is de bekommernis van deze dienst die daarvoor over een uitgebreid arsenaal aan semi-professionele apparatuur beschikt. Overlopen we het lijstje snel, dan geeft dat volgende, onvolledige opsomming: 3 kleurenkamers, één computergestuurde en één manuele editor, een Aston schrijfmeter, een regiekamer, een opnamevloer en een geluidsstudio.

de leerling ook sneller motiveren. En het leerspsychologische rendement? Is leren via beelden efficiënter dan leren via woorden, via ervaring, via observatie? Veel hangt hier af van de leerstof zelf. Een waterval moet je gezien hebben. Een abstrakt begrip als communicatie daarentegen behoeft wel verbale uitleg, maar liefst dan weer aangevuld met visuele voorbeelden.

Arme AV-vooruitzichten

Voor een goed uitgeruste infrastructuur is evenwel geld nodig. Vermits we in een tijd van bezuinigingen leven,

Werkloze voor rechtbank

Op maandag 25 maart e.k. start voor de Korrektionele Rechtbank van Brussel het proces tegen een 19-jarige werkloze, die ervan beschuldigd wordt tijdens de meest recente Jongerenmars voor Werk (13 mei 1984 in Brussel) zich te hebben bezondigd aan geweldpleging met wapens, vernieling van roerende goederen, brandstichting van roerende goederen en dergelijke. Iedereen zal zich wellicht herinneren dat er na afloop van die Jongerenmars — 10.000 manifesteerden er voor een basisinkomen van 19.000 fr voor iedereen, een radikale arbeidsduurvermindering naar 32 uren/week, afschaffing van de 'nepstatuten', zoals BTK, DAC en dergelijke, afschaffing van artikel 143 op de langdurige werkloosheid enz... — het tot ernstige rellen kwam tussen een belangrijk deel van de betoging en de ordestridkrachten. Aan de Anderlechtse Poort aan het Zuidstation werden onder meer twee politie-auto's in brand gestoken.

In de pers kon men de dag nadien lezen dat de rellen het resultaat waren van een groepje anarchisten, maar iedereen die op het genoemde kruispunt aanwezig was had kunnen zien dat hier meer dan duizend jongeren actief hun opgekropte woede de vrije baan lieten.

Noch de pers, noch de diverse politieke commentatoren waagden het om over de oorzaken van de rellen te praten. Volgens het merendeel van de organisatoren achter de Jongerenmars was de reden waarom de betoging op min of meer gewelddadige manier verliep, juist gelegen in het feit dat het huidige systeem de jongeren niets meer te bieden heeft dan werkloosheid, geen inkomen, miserie en repressie en geen hoop op een eigen toekomst. Bij deze rellen werden een 13-tal personen voorgeleid, waarvan er 6 na ondervraging werden vrijgelaten. Reeds op 18/12/1984 veroordeelde de Korrektionele Rechtbank van Brussel 4 beschuldigten tot 8 dagen voorwaardelijke celstraf en een boete van 1500 fr, wegens mededaderchap bij de genoemde rellen. Ze moeten ook nog de schade betalen die ze hebben aangericht. Op maandag 25/3 e.k. moet Danny Goedertier zich verantwoorden voor de korrektionele rechtbank, en hij wordt zowat overladen met alle zonden van Mozes: brandstichting, vernieling, geweldpleging,

enz....

Korte metten

In een gesprek dat wij hadden met Danny Goedertier wordt onmiddellijk duidelijk hoe de wetsdienaren aan diens "bekentenis" zijn gekomen. Voor alle duidelijkheid vooraf vermelden dat Danny de hem ten laste gelede feiten ontkent, en de omstandigheden aanklaagt waarin zijn "bekentenis" tot stand kwam. "Op 13 mei werd ik opgepakt na de betoging. Ik was nog even gaan kijken bij de verbrande politie-auto's. Plots kwamen 2 BOB'ers van achter mijn rug mij arresteren. In het politiebusje werd ik geslagen, gestamp. Ik was er volkomen weerloos omdat ik met speciale handboeien met de handen op de rug was gebonden. In dat busje heb ik konstant met mijn kop tussen mijn benen gezeten ten einde mij te beschermen. In het Brusselse politiebureau werd ik onmiddellijk aangemaand alles te bekennen: men had foto's, films als bewijsmateriaal voor de aantijging dat ik met de rellen had meegedaan. Ik ontkende alles en de ondervrager rondsde het gesprek af met de melding dat de "gasten van Anderlecht er wel korte metten mee zouden maken". Ik werd naar het bureau van Anderlecht gevoerd en in de refter aldaar afgezonderd door één van de politiemannen.

Ik kreeg stompen in mijn maag via zijn knie, hij heeft me gebokst in het gezicht. Toen ik achteraf in het gevang mijn wonden liet zien hadden ze daar natuurlijk geen oren naar. Op een bepaald ogenblik zei de tweede aanwezige politieagent dat het voldoende was. Ik werd vervolgens ondervraagd door iemand in burger. Hij vroeg me hoe ik gekomen was naar de Jongerenmars, met wie, enz. Toen ik hem vertelde over mijn pijn, antwoordde hij nietszeggend. Ze hebben me drie keer zo'n 20 minuten ondervraagd, en ze hadden blijkbaar gezien dat ik voor alles verantwoordelijk was: ik had rasters omvergesmetten, auto's omgemaakt, alles in brand gestoken, stenen gsmeten, enz.

Dwang

Na de derde ondervraging — ik had tot dan toe alles ontkend, alhoewel ze tijdens de ondervraging verder gingen met mij te slagen — werd er plots gedreigd dat ze een hond in mijn cel zouden loslaten. Tussen de ondervragingen door werd ik opgesloten in zo'n kleine cel, waarbij ik telkens mijn schoenen moest uitdoen. Bij de laatste ondervraging hadden een aantal politieagenten verklaard dat ze mij herkennen. Toen ze met die hond begonnen te dreigen ben ik door de knieën gegaan en heb ik gezegd dat ik alles zou bekennen wat ze mij zouden aanvragen. Vervolgens hebben zij trouwens een tekst opgesteld die ik ondertekend heb. Ik heb aan die tekst laten toevoegen dat ik onder dwang bekende.

De dag nadien moest ik naar het Justitiepaleis bij onderzoeksrechter Mathieu, die mij de aanklacht voorlas. Ik vertelde hem dat ik mishandeld was geworden en dat de bekentenis onder dwang was tot stand gekomen en elke link met de realiteit miste. Dat alles was taboe voor hem. Het was pas maandagnamiddag dat ik voor het eerst een kreet sinds ik de avond tevoren gearresteerd was geworden. Ik werd vervolgens naar de gevangenis van Vorst overgebracht, en werd er in een veel te groot gevangenisplunje gestoken.

Enkele dagen later moest ik voor de Raadkamer verschijnen. Men noemde mij een "gevaar voor de maatschappij" en mijn aanhouding werd er bevestigd. Die rechter van de Raadkamer vroeg mij hoe mijn ouders gestorven waren en hoe mijn aktuele sociale toestand was. Dat waren de enige vragen die hij mij stelde... Een week later werd ik door de Kamer van Inbeschuldigingstelling vrijgelaten. Uit de gezichten kon ik de reden van vrijlating aflezen: "die heeft een goed lesje gehad". Ik heb zowat 14 dagen in de gevangenis van Vorst gezeten... elke dag op koffie (zonder melk of suiker), brood, kaas, konfituur en 's middags veed te vet en. Ik heb die periode nog steeds niet verwerkt...

Door het 'Stuukomité Jongerenmars' is een rekening geopend om de proceskosten te betalen: 001-1562571-74. Het contactadres is: AKO, Lange St. Annastraat 20, 2000 Antwerpen. Tel.: 03/232 71 05.

Luc Vanheerents

De koning is dood Leve zijn beleid?

Leopold III, onze voorgaande koning, is sinds vorig jaar niet meer in leven. En dus begint de geschiedschrijving, die wetenschap die de actualiteit achtermaholt, zich eindelijk voor zijn beleid te interesseren. Sinds zowat een jaar versijnt rond deze toech wemstreden figuur dan ook het ene boek na het andere.

VUB-historikus Paul Theunissen schreef een boek over de ontkenning van de koningskwestie. Daaruit moest blijken dat Leopold III nooit echt van zin was het compromis (overdracht van de troon aan zijn zoon) te aanvaarden. Rond dit standpunt krom Manu Ruys nog eens in de pen om zijn ongenoegen erover te uiten in De Standaard van 19 mei vorig jaar. Nadat ook Knack (20 juni) ruim aandacht had besteed aan het standpunt van Theunissen, kwam ene Engelse Lord Roger Keyes, goede vriend des huizes, de figuur van de koning weer opkalefateren met zijn boek *Outrageous fortune, the tragedy of Leopold III of the Belgians*. In dit werk treedt vooral de regering slecht voor het voetlicht.

Historikus Henri Bernard kwam met een werk (Panorama d'une défaite) over de pinnen, waaruit dan weer bleek dat het mirakel van Duinkerke (de terugkeer van de geallieerden) helemaal niet aan de koning te danken was. Die had zich het liefst van alles zo snel mogelijk overgegeven. En nog einde vorig jaar kwam ook onze eigenste Acco met een werk over onze vroegere koning op de markt.

Dit werk is helemaal anders opgevat dan de traditionele geschiedkundige boeken. Voor één keer is men zich immers niet gaan beroepen op de geschiedkundige overlevering van een aantal specialisten. De auteurs vonden immers dat de meeste historici zo goed als geen aandacht besteden aan wat de bevolking denkt en voelt. Volgens hen is de tijd voorbij dat de historici zijn onderzoeksdomein mag beperken tot de activiteiten van leidende figuren.

Het is echter niet zo gemakkelijk om uit het overgeleverde materiaal de opinie van de bevolking te distilleren. Tijdens de oorlog werden immers geen opiniepeilingen georganiseerd.

Voor de jongsten

Daarom werd gekozen voor het systematisch ondervragen van tijdgenoten via steekproeven. De steekproeven beperkten zich echter tot de clerus uit die tijd. Zij werden immers als bevoorrechte getuigen behandeld. Niet alleen kunnen zij immers gemakkelijk hun opinies neerschrijven, maar bovendien leefden zij toch midden in hun gemeenschap. Zodoende konden zij ook gemakkelijk het standpunt van (een deel van) de rest van de bevolking weergeven.

Alles bij elkaar blijven er natuurlijk een aantal gebreken. Het voornaamste inkomvenient is uiteraard dat de enquête 40 jaar na de feiten werd afgenomen. En voor 's mensen geheugen is dit toch 'al een heel tijdje. Bovendien betekende dit dat de oudere (en dus meestal hogere) clerus uit die tijd wegens overlijden niet meer aan bod komt.

Een laatste probleem van dit onderzoek is de ingeprente gezagsgetrokkenheid van de ondervragden. De onderzoekers geven dan ook aan dat nogal wat gestellijken met uiterste schroom geantwoord hebben, terwijl sommigen zelfs weinig of zeer ontwijkend antwoorden. Dat ze toch vrij eerlijk geweest zijn, leiden de onderzoekers af uit de zeer sterke verschillen tussen de antwoorden betreffende de eigen opinie en die van het volk.

Maar waar gaat het nu allemaal om? Voor de jongsten onder ons: wat is

heel die koningskwestie en waarom ontstond zo'n tumult rond onze koning?

Huwelijk als keerpunt

Bij het uitbreken van de 2de wereldoorlog waren er reeds wrijvingen tussen Leopold III en bepaalde kringen. De frankofielen hadden het lastig gehad met Leopolds politiek van ongebondenheid (voor 1936 had Bel-

wij een deel van de regering het land verliet, verkoos Leopold bij zijn volk te blijven).

De aangehaalde cijfers geven aan dat deze beslissing nauwelijks Leopolds krediet aantastte. De kapituulatie zelf werd slechts bij een kleine intelligentsia niet onverdeeld gunstig onthaald. Hoewel spreken van konstatatie verre van mogelijk is. Inzake de beslissing om in België te blijven is er al een klein beetje meer discussie. Vooral in legermidden en in Wallonië worden hieromtrent al enige bedenkingen geformuleerd. In Vlaanderen was de dissidentie nog niet doorgebroken. Te meer daar kardinaal Van Roey in een herderlijk schrijven de Belgen oppriep zich achter de koning te scharen. Zelfs een veroordeling van de Duitse agressie kon er in die brief niet vanaf. Langzamerhand begint het koninklijk gezag toch te tanen. Het absolute keerpunt zou het tweede huwelijk van de koning vormen.

BOEKEN

gic een min of meer geheim akkoord met Frankrijk). Bovendien had Leopold zich kort voor de oorlog afgezet tegen de groeiende invloed van de politieke partijen. Die leidde overigens tot een grote instabiliteit van de regering. Leopold zag dit met lede ogen aan, te meer daar hij zelf wel wat meer vingers in de pap wou hebben.

Wanneer de oorlog uitbreekt, kapiteuleert Leopold vrij snel "om nodeloos bloedvergieten te voorkomen". Ter-

Verdeeldheid ten top

Nadat in elitekringen rond bepaalde topics reeds kritiek was geformuleerd, liet immers ook de bevolking zijn voorval vallen bij dit huwelijk. De priesters zelf waren immers reeds ontgoocheld over deze beslissing (en ook over de steun van kardinaal Van Roey). Voor hen was de huwelijksmoraal, die zij de bevolking moesten aanprezen, immers aangetast toen bleek dat prins Alexander geboren werd nog voor het

huwelijk negen maanden oud was. Voor de mensen in het leger en dan vooral de Walen was het contrast nog het meest principieel: de vorst leidde ondanks 'zijn medeleven met de bevolking' een herenleventie, terwijl zovelen gebukt gingen onder een zwaar krijgsgangenschap. Hoewel de koning op dat ogenblik ook veel krediet verloor had bij de Vlamingen, begon hier een kommunautaire verdeeldheid te spelen.

Niet alleen had Wallonië meer last van het krijgsgangenschap, bovendien was Liliane Baels nog een Vlaamse vrouw. In elk geval ging de myte van de treurende weduwnaar en van de medekrijgsgangevangene eraan. Het verdere verhaal is ook gekend. De verdeeldheid zal ten top stijgen met de zogenaamde koningskwestie. Vlaanderen stond in 1950 weer enigszins achter de koning, maar Wallonië bleef tegen hem. Als historisch compromis kregen wij onze Boudewijn voor-geschoteld.

Wat meer zorg graag

Al het voorgaande wordt in dit boek met wat meer uitvoerigheid beschreven. De cijfers krijgen wij in grote hoeveelheden rond onze oren geslagen. Rond dit soort onderzoek kunnen heel wat bedenkingen geformuleerd worden, maar de onderzoekers geven dit deels ook toe. Het is in elk geval een verdienstelijke poging om een onontgonnen gebied te ontsluiten. Leesvoer voor geschiedenisvolk dus.

Toch had Acco iets meer moeite mogen doen om dit werkje te ontsluiten voor een breder publiek. De schrijfstijl nodigt niet bepaald uit tot lezen, maar het meest storend zijn nog de veelvuldige tikfouten. Namelijk zaken als "invalskook", "zowel mensen", "gezag maken van", "collegeleraars", "13% van de priester" om de twee bladzijden. En het duurde ook nogal voor we doorhadden dat pagina 31 voor pagina 30 moest gelezen worden. Gelukkig zijn we nu een beter verzorgd Acco-boek aan het lezen.

Toon Boon C

Uit onze archieven diepten we nog deze foto op van Leopold III (links) en prins Karel (rechts). Om welke tennismatch het ging, stond er niet bij vermeld.

M. Vanden Wijngaert, Een koning geloofd, gelaakt, verloochend. Acco, 1984, 71 + 135 blz.

Euro-Marck

Soms weet je niet hoe je op een lijst van de één of andere politicus terechtkomt. Zo kregen wij dezer dagen onverwachts het eerste nummer van deze jaargang van het tijdschrift *Euro-Marck* in onze bus.

Euro-Marck? Bim, bam: de woordspeling slaat op de klok Euromarkt. Tingel, tangel: de klepel is Europarlementslid Pol Marck, actief in de Boerenbond en aan onze universiteit.

Het kan niet gek genoeg zijn of het staat in dit boekje. Waar kan je terecht voor een hele lijst van Euro-dokumentatie? Jawel, chez Pol. Wie schreef het voorwoord over Europtimisme? Nee toch, ene Pol Marck. "Dit jaar ZAL voor Europa niet onopgemerkt voorbijgaan. Het is het jaar waarin Europa werkelijk op zoek gaat naar een betere werking van de instellingen..." Men zal zich dan toch in een ander kleedje moeten wurmen, maar ja.

"Wat zijn Europese landbouwprizen?" Een artikel ter vervanging van het vroeger toech zo boeiende tv-programma *Yor boer en tuinder*. Rijkelijk geïllustreerd met foto's. Die maal raden wie er op de foto's staat? Je mag het paard bij de naam noemen. Overigens is dit de titel van het volgende artikel over jawel, paarden. "Pol Marck diende een ontwerpresolutie bij het Europese parlement in waarin gewezen wordt op het belang van de naam en het inschrijvingsnummer..." van deze dieren.

Nog paarden? Geen paarden meer. Voetbal is het volgende onderwerp. De UEFA en de EG zouden wel een Europese voetbalpoging willen, maar dit is niet nieuw, want Pol Marck stelde de oosters teuren Europese atletiekploeg naar de OS te sturen. Geïllustreerd zeker, die pagina? Ja, met 2 foto's van onze dienaar. Een pagina Euro-sprokkels laat de naam Pol Marck nog enkele keren defileren en de laatste pagina bestaat uit een collage van artikels. Voor de slechte lezers werd in alle flarden tekst mooi de naam van uwe wet wel omkredeld.

Binnenkort weer Europese verkiezingen?

Neen, neen, Pol Marck doceert in een vrij uurtje *public relations* aan het Centrum voor Communicatiewetenschappen, en dat mag blijken. Een student van die afdeling zei mij trouwens bij het zien van dit boekje dat hij hoopte dat de cursus ook eens, eventueel zo mooi, zou uitgeschreven geraken.

Lente-strips

Het nieuwe *Blauwbloezen*-album is er, het 22ste al. *Blauwen en vrouwen* staat er op de omslag en *Blutch* gaat blijkbaar trouwen! Wij lichten slechts een stukje de huwelijks-sluier op door te vertellen dat ook hier weer *Cauvin* een middelmatig scenario, dat op sommige ogenblikken best leuk is, uit zijn pen perste. Het vervolg, dat momenteel in het weekblad *Robbedoes* verschijnt, lijkt me overigens beter op dreuf.

Ook *Tome en Janry* brachten een nieuw album uit. Het speelt zich af in Australië, één van de weinige plekken op onze aardkloot waar *Robbedoes* nog niet geweest was. Overigens een vrij vlak verhaal, dat ondanks handige vertelknepjes toch niet echt overtuigend uit de hoek komt. Af en toe roept het eens een glimlach op. Het is spijtig dat al die *Dupuis*-albums op eenzelfde leest geschoeid worden: elk album telt precies 46 bladzijden. Graag eens wat langere verhalen.

Lambil en Cauvain: Blauwen en vrouwen (Dupuis).
Tome en Janry: Avontuur in Australië, (Dupuis).

De Somer voorop

Onze 'rektor De Somer zit vaak niet verlegen om een stellingname inzake actuele problemen. Zij mogen dan zelfs politieke konsequenties hebben. Dit kan echter niet van alle Vlaamse rektoren gezegd worden. Vooral RUG-rektor Cottenie heeft de reputatie zijn meningen zo te uiten dat vijftigmeentig werkgroepen er meerdere jaren mee bezig zijn de werkelijke betekenis ervan te duiden.

Velen waren dan ook verrast toen de rektoren enkele weken geleden gezamenlijk een verklaring over de raketten ter wereld brachten. Geen enkele Vlaamse rektor ontbrak trouwens op het appel. RUG-er Cottenie heeft het geweten, aldus *De Morgen* d.d. 18 maart.

Op de raad van beheer van de RUG van de vrijdag daarvoor werd hij immers met hoogdigniteit geïnterpelleerd door CVP-gemeenteraadslid van Genk, Luc De Paep. De rektor kwam dan maar met een hele geschiedenis naar voor.

Initiatiefnemers van de boodschap waren volgens hem De Somer en Steenhaut (VUB). Zij hadden Cottenie opgebeld met de vraag een dergelijk initiatief te steunen. Cottenies antwoord was neen. Korte tijd later stonden echter alle rektoren van de andere universiteiten in zijn kabinet. De zeven heren zijn drie uur lang aan het werk geweest om Cottenie te overtuigen van het belang der verklaring. Intussen werden zes, telkens zwakkere, versies van een tekst uitgedokterd. Met de zesde verklaring ging Cottenie uiteindelijk dan maar akkoord "omdat het niet onderkennen ervan meer belangstelling zou gekregen hebben dan het zich aansluiten bij een vage verklaring". Tegelijkertijd verontschuldigde Cottenie zich voor het teveel aan duidelijke stellingname.

Soms moet je onze rektor toch wel bewonderen. Al was het maar om zijn moed om duidelijk te kunnen schipperen.

Gorbatsjov overgangsfiguur?

De Veto-schrijvelaars lezen wel eens de vreemdste bladen. Vooral de satirische pers hoort daar ook bij. Zoals *Le Canard Enchaîné* bestaat er hier in ons Belgenlandje eigenlijk niets.

Deze vreemde eend had naar aanleiding van Tsjernenko's dood een gokpartij gewaagd omtrent zijn opvolger. Volgens de Canard-eksperten was de meest logische troonpretendent Vincheslav Molotov. Deze

man voldeed immers aan alle voorwaarden waaraan een Sovjetleider moet voldoen. Als vijfentachtigjarige was hij reeds meer dan 50 jaar trouw dienaar van de partij. Zo had hij ook nog Lenin en Stalin van zeer nabij gekend. Daarnaast was hij de trotse eigenaar van een oorlogsverleden, zodat dit niet meer gefantaseerd moest worden. De heer Molotov was trouwens de naamgever aan het gekende mensjetje. Uit het verleden beschikte hij ook over een ruime onderhandelingservaring, die hem in het Westen trouwens de bijnaam Mister Niet opleverde. Tenslotte zorgde zijn leeftijd ervoor dat hij ook aan de laatste voorwaarde voldeed: behopt zijn met een gezondheidsstoestand die snel verergert.

Molotov had weliswaar een grillige loopbaan achter de rug. Kroetsjev had hem immers eigenhandig uit de partij gezet. Maar een gunstig element was dan weer dat Tsjernenko zelf hem onlangs in eer had hersteld. Hield Tsjernenko voor hem dus geen schitterende carrière achter de hand?

Helaas, de vele referenties mochten niet baten. Het jonge broekje Gorbatsjov sprong hem in volle vaart over het hoofd. Hiermee wordt het hele Sovjet-referentiekader op de helling gezet. Kremlinologen geven echter de hoop niet op: er lopen immers geruchten dat de nieuwe leider zou lijden aan een emfizem en een cirrhose. Zou Gorbatsjov dan toch een overgangsfiguur voor Molotov worden?

Verwarring

De verwarring van de *Standaard*-skribenten tijdens de anti-rakettenbetoging nam onrustwekkende vormen aan: "Een ander blok werd gevormd door uiterst links, in zijn vele vormen van de PVDA tot de groepen die vroeger RAL of AMADA heetten maar nu diverse namen dragen". Aldus G.F. (Guido Fonteyn?) in DS, 18/3/85 op pagina 2. Het OCV wordt onder zijn kritische pen OVC, *Overlegkomitee voor de Vrede*. Eigenlijk is veronderzocht dat hij nog het verschil kent tussen SP en BSP

Het beste uit de Kringbladen

In afwachting van de nieuwe WIM-akkoord, houden wij het deze week bij een korte inleiding in het wereldje der chemisten en der ingenieurlijke burgers. Een raar reagerend wereldje, overigens. Nauwelijks twee weken geleden stond in deze eigenste kolommen dat wij van de Chemisten sinds het begin van het jaar niets meer hadden gelezen. En ook dat burgerlijk volkje liet op zich wachten, schreef ons lief pennetje. Alsof het de Goddelijke Voorzienigheid zelf betroof, lag de volgende dag het kringgebladerte deze kringen op onze draaitafel.

Daarom nu even een test of iedereen zo efficiënt reageert. Hallo, hallo, VRG en Romania, lezen jullie ons. Hoe zit het ginds met de kringrijverschap? En hoe verkeert het kringbladje van Pedagogie? Kapteert u ons? Kappa, kappa, over en out.

En nu snel over naar de dagschotel. De Chemisten zonden ons, naast hun kringblad, ook hun fotoboekje. Deze luxeus uitgegeven vouwfolder bevat een ruime keuze van produkten. Wij hebben de redaktie mee laten kiezen uit het aanbod. Binnenkort zal het Chemika-presidium dan ook de bestelling van op te sturen materiaal krijgen. De hele redaktie kwam immers ruim aan haar trekken bij het vinden van haar gading.

Opvallend is wel de ruime aanwezigheid van materiaal van de vrouwenlijst kunnen in dit bestelboek. Als we dokter Wynen moeten geloven, schort er dus iets met de status van het scheikundeberoep. Die status kan ons echter gestolen worden. En op onze redaktie kan u ook een steelse bijl. komen werpen in dit ambachtelijk gekonstrueerd inlijfboekje.

't Chemistje

"Hoi piepelo!". Vraag ons niet wat het betekent, maar hoofdredakteur Safari

van het Ariaanse ras begint hiermee zijn redactionele kost. Hij legt het met weinig woorden uit, maar spendeert ondertussen wel veel letters. Gelukkig moet er in Chemika niet veel geld gespendeerd worden. Preses Polleke van den Alma kondigt immers een heus galabal aan. De prijs van de ingang is dit jaar nauwelijks 60 frankjes. Wijlen de Chemikakkers zo goed zijn het adres van die schrijver ook aan ons door te spelen?

Ingrid "de Bal" (aanhalingstekens zijn echt niet van ons) vertelt dat Chemika wel eens meer leuke dingen organiseert. Zo ging het ook met het Kerstfeestje. De inhoud ervan zijn wij al weer kwijt, maar de vorm van het artikel is ons wel bijgebleven. Want op deze pagina's 4 en 5 wordt de "noot van de redaktie" tot stijlfiguur verheven. Niet minder dan zes maal slaagt men erin dit onding tussen de andere lettertjes te gooien. Nu wil dit wel eens (n.v.d.r.: controleert u zelf maar; wij wachten reeds op uw bevindingen) de leesbaarheid van een tekst bemoeilijken (n.v.d.r.: en dan spreken wij nog niet van de inhoud: "ik heb geen zin nog langer te wachten", "tot volle tevredenheid van de partners").

Na de liefdesbrievik van tante Viv publiceert de werkgroep CWL een hoop boekbesprekingen. En hadden we het niet gedacht: tot eenieder genoevend wordt *Honderd jaar eenzaamheid* van Gabriel Garcia Marks goed bevonden. De lengte van de besprekingen is omgekeerd evenredig met de taaië weerbaarheid van deze dikke turf. Zou de schrijver dit werk van Marks (n.v.d.r.: wij zijn geen Marksisten) dus wel echt gelezen hebben?

Humo achterna

Eigenlijk zijn de Chemikakkers Humo voorop, want hun Pop-poll was toch eerst gepubliceerd! Nèh! Het goedste kaffee (wij citeren) is De Witte Telperion. Het vuilste kot van Leuven is de Alma. Het slechtste eten wordt ook in de Alma geseerveerd. Kortom, waar wachten wij nog op om te protesteren?

Wat ook de zedenmeester zou moeten doen. Zijne presigheid ver-

gelijkt vrouwen immers met weekdieren. Terwijl de preses van vorig jaar de vrouwelijke elementen verlaagde tot gedwee slavinnen. Pagina 27 vertoont trouwens een verwante analyse van het element vrouw. Voor minder is er dit jaar in Wina reeds een paleisrevolutie uitgebroken.

Irréel

Alweer een tussentiteltje, maar wij kunnen er ook niets aan doen dat wij ineens zo snel door de rest van het Chemistje doorgelezen waren. Ons oud werd immers gelokt door de voorpagina van de nieuwe Irréel, waarop staat "alles wat ingenieurs boeit".

Wij dus naarstig het eerste blaadje omgevouwen. Eindelijk zouden wij de interesses van de Heverleese chipsvreters, metaalvermooiden en mechaniciërs kennen. "Onze" Jan kondigt ons wéér een vernieuwde layout aan, dit om "onze kritische oogbal maar weer eens ter wille te zijn". Sorry, beste Jan, maar wij behoren nu eenmaal niet tot de mensen of beesten van goede wil.

De vernieuwde layout leidt volgens ons immers tot nogal wat onoverzichtelijkheid. Door in twee kolommen naast elkaar te tikken, komen soms de titels en dus de artikels niet goed tot hun recht. Lees zelfstandigheid. Misschien dat wat meer gebruik van allerlei grafische elementen dit zou kunnen verhelpen, maar als echte konservatief opteren wij toch voor de vorige Irréel-layout.

Zo goed en zo kwaad leggen wij ons oog dus te luisteren bij de kleine lettertjes en korte kolommetjes. Zo

Stads- en dorpskranten

BERCHEM — Op initiatief van *De Wakkere Burger* ging op 9 maart jl. in Berchem een werkontmoeting door van stads- en dorpskranten in Vlaanderen. Het was onder meer de bedoeling het onderling contact en overleg te verstevigen.

Ondanks de inhaalbeweging van bepaalde grote kranten of de aanwezigheid van lokale radio's blijven stads- en dorpskranten zich verder politiek als een belangrijk medium beschouwen. Dat sluit overigens een vruchtbare samenwerking met de lokale radio's niet uit.

Als spreekbuis voor de lokale gemeenschap wil de stads- of dorpskrant vooral aandacht besteden aan het lokaal gemeentebelig, milieu, verkeersleefbaarheid, inspraak en participatie-initiatieven. De kranten willen daarbij absoluut niet partijpolitiek gebonden zijn. Het opzetten van activiteiten zoals hoorzittingen, debatten en ludieke acties wordt evenwel bemoeilijkt door een gebrek aan medewerkers.

Buiten zijn STELLA gekend om zijn verse belegde broodjes en verse soep

Café
IN DE COMMERCE

H. Hooverplein 16 22.55.78 3000 LEUVEN

OH, DIERBAAR VLAANDEREN...

Scenario: Pascal Lefevre

Tekeningen: Katrien Van Schuylenbergh

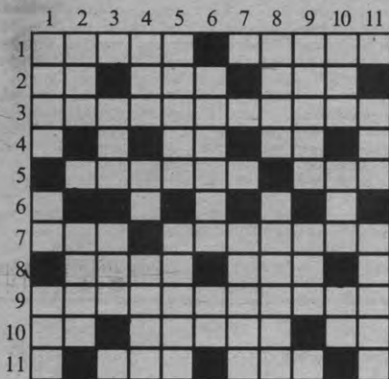
BACK Johann Sebastian Folk Songs and Folklore
IN DE BAN HUBERT, Franz Making Ele
Slechts 1 adres: Boekhandel CABAY
 Tiensestraat 82 3000 Leuven
 Opera BEETHOVEN, La 3000 Leuven
 The Orchestra Piano Technique
 Mikhaïl Glinka Musical Theatre Ette
 Singers Music Therapy Black Jazzmen
 DEBUSSY, Claude Cantatas of Johann Flute

AD VALVAS

- Alfa**
 - ma 25 maart: verkiezingen.
- Bios**
 - wo 27 maart: verkiezingen.
- Germania**
 - do 21 maart: klaarstomings-presidium in Praatkamer om 20.15 u.
 - ma 25 maart: verkiezingen om 20.00 u. in Broadway, gevolgd door fuif.
- Katechetika**
 - ma 25 maart: eindevaluatie van het bezoek aan de bisdommen met studenten en profen, om 20.30 u. in fakbar.
 - wo 27 maart: 100 dagen van 2de lic. met voordrachten over andere godsdiensten.
- Industria**
 - ma 25 maart: kwis om 20.00 u. in Kafeteria.
 - di 26 maart: paasontbijt tussen 7.00 en 9.00 u. in Kafeteria (25/25 fr).
 - Kantus om 20.00 u. in Bierkelder (60/100 fr).
 - wo 27 maart: film "The Gods must be crazy" (onder voorbe-

- houd) om 20.00 u. in lokaal A 107 (30/60 fr).
- do 28 maart: kaas- en wijnavond om 20.00 u. in Kafeteria (120/180).
- Fotowedstrijd: 22 maart afsluiting van de inzendingen, 25 maart beraadslaging van de jury, 26, 27 en 28 maart tentoonstelling van de ingezonden foto's in de gangen van Groep T en do 28 maart om 19.00 u. prijsuitreiking in Kafeteria.
- Klio**
 - do 28 maart: TD in zaal Albatros vanaf 22.00 u.
- Politika**
 - do 21 maart: van 10.00 tot 17.00 u. verkiezingen. Vanaf 21.00 u. verkiezings-TD in Albatros.
- Wina**
 - ma 25 maart: infovergadering voor kandidaat-activelingen binnen een Wina-ploeg voor volgend jaar. Om 20.00 u. in Winakelder.
 - wo 27 maart: officiële inschrijving op de Hallen voor Wetenschappen, voormiddag vanaf 9.00 u. Prof. Warrinier brengt poëzie uit eigen werk in 't Tafelrond, Grote Markt 4 van 14.30 tot 15.30 u.

En ja, vorige week was het zover. Eén fout in uw kruiswoordraadsel. Onze inkleurder van dienst keek even schiel en vergiste zich zodat het zwarte vakje dat normaal voor positie 7h8v bedoeld was, terecht kwam op positie 7h9v. Waarvoor onze ekskuses, natuurlijk. Gelukkig doorzag Luc Van Uffelen, De Croylaan 15, 3030 Heverlee onze snode daad en hij wordt daarom beloofd met de twee Stuc-kaarten naar Keuze, af te halen op 'tStuc, Van Evenstraat 2d. Wie er volgende week wenst bij te zijn, brengt zijn oplossingen binnen op de 's Meiersstraat 5, en niet op 'tStuc, want daar kunnen ze niets aanvangen met ingevulde raster.

Horizontaal

1. Gekke — torenstaal; 2. lange klank — dramatisch — vergaarbekken; 3. veelzijdig; 4. afstandsmaat — Nederland; 5. vrucht — insprong; 7. zot — sluijkjager; 8. drank — artiest; 9. superkapitaalkrachtigen; 10. voorzetsel — anagram van 'stoep' — Frans lidwoord; 11. waterverzameling — springstof.

Vertikaal

1. Inwijding — binnen — stop; 2. familiaal — notarisdocument; 3. religieuze — zweep; 4. Leuvense straat — slee — sluwe; 5. boerderijbinnenplaatsen — gezondheid; 6. sierlijk — muzieknoot; 7. trekt rond; 8. Duitse stad — toren; 9. wegen — pukkel; 10. plant is — jongensnaam — afstandsmaat; 11. kunstwerk — soort schrift.

Veto-service

ZOEKERTJES

De agenda van Veto staat ter beschikking van iedere organisatie die iets organiseert in het Leuvense. De informatie voor de agenda moet vóór maandagmiddag 12.00 uur aan Veto doorgevoerd worden wil men dat de diezelfde week nog verschijnt. Informatie die onvolledig is kan bezwaarlijk opgenomen worden: de gegevens die nodig zijn, op een rijtje gezet, zien er als volgt uit: aanvangsur, soort activiteit, titel, deelnemers, plaats, prijs, organisatie. Veto wijst alle aansprakelijkheid af voor verkeerde informatie.

- Gevonden op ASR-talkshow op 12 maart: bruijleren sleuteletui met ingewerkt portemonneeje. Inhoud: 3 sleutels, 4 pillen en 43 fr. Af te halen op het Veto-sekretariaat.
- Strips aan 4 fr/stuk te huur iedere maandag 18.30 — 19.00 u. in de Charaban, Vliamingenstraat 47 te 3000 Leuven. Organisatie: strijklub Schanul. Reeds meer dan 100 leden. Bent u de volgende?
- Verloren 11 maart: bruine etui met schrijfgrieff en twee kleine sleutels (tussen straat en Arenberg 3). Justus Lipsiusstraat 16, Joost Louwagie.
- Te koop: cassette-deck Fisher CR-4150 met dolby, metaatand, 2 mikro-ingangen en auto-replay. Nieuw 14.000 fr, nu slecht 7000 fr. Tel. 016/60.18.13. Na 18.00 u.
- Grote mooie kamer te huur, c.v., douche, keuken. Predikerstraat 6 (centrum). De overige bewoners vormen een exclusief select gezelschap.
- Wie kan mij de volledige partituur (instrumentatie + zang) van *Stairway to Heaven* (Led Zeppelin) bezorgen? Carl Goeminne, Naamsestwg. 124, 3030 Heverlee.
- Ruime gemeubelde kamer te huur, 3000 fr. Diestsevest 8.
- Wie kan mij 2 exemplaren van de Jacques Brel-affiche bezorgen? Kosten worden vergoed. Dank zij bij voorbaat. Leen Van Assche, E. Vlieberghstraat 4 kamer 2.12, tel. 016/22.83.77.

- Welke bezitter van VBM 8032 (of aanverwanten) wil programma's uitwisselen? Stegen Walter, Home Terbank K.2.68 of tel. 011/38.38.71 (weekend).
- Te huur: kamers vrij van 5 juni 85 tot 15 sept 85. Normale prijs: 4400 fr; in de vakantie: 2500 fr per maand. Z.w. P. Lebrunstraat 26.
- Te koop: Body + arm voor flying gitaar 3000; bas + gitaarversterker 40 watt 7000,-; hardrock elpee's. Leopold Beesierlaan 32, Kessel-Lo. vragen naar Philippe na 20.00 u.
- Tikwerken? Laat ze doen op een tekstverwerker. Wijzigingen achteraf: geen problemen. Vanaf 50 fr per blad. Professioneel en snel. Adres: Ridderstraat 6, Leuven. Tel. 016/23.50.64.
- Te koop: boxen B & W DM4, vermogen 2 x 45 W effectief. Oud: 5 jaar. Prijs: 6000 fr. Z.w. Serge, Ruelensvest 185, na 18.00 u.
- Gezocht: ballerina's om het rijk Ballonië leefbaar te maken. Zich wenden tot: Koert V.E. (tel. 016/78.83.74) of tot Johan D. (Thomas Morus, blok A, kamer 88). B & B
- Gezocht: insectenverzameling. Minimum 30 stuks, om gedurende een drietal maanden uit te lenen. Eventueel vergoeding. P. Van Mullem, Naamsestraat 40, Leuven (k. 115).
- Te koop: EEF synth. Kursus ervan loopt in 'tStuc. Garantie. Bouwpakket 23.000 i.p.v. 35.000 fr. 3 modules, 3 VCO, 3 LFO, 3 AOSK, 3 VCA, 2 VCF, klavier / comp. Texas Instr. Comp. 9999 fr. Vaartstraat 64.
- Veerle zoekt iemand in roze trui om samen koffie te drinken. Iedere namiddag op Lakenweverstraat 10 — Discrete verzekerd.
- Gewetensbezwaarde gezocht voor sociaal-cultureel vormingswerk en groepswerk. Contact: Oikonde Leuven, Tienestraat 17, Kessel-Lo. Tel. 016/22.96.13.
- Wie dinsdag 12 maart fietsend in de Vesaliusstraat zijn pennenzak verloor kan hem afhalen in de Naamsestraat 108 (Reydam).
- Hoge Venen: groepen + gezinnen + natuurvrienden: boerderij + chalet: zwemmen, wandelen, ski, 170 fr/persoon/dag, week of weekend, slaapzakken meebrengen. Prijs als in. 016/23.20.21 (18.00 - 20.00 u of dag).
- Wil degene die vrijdag 7 maart mijn zwarte boekentas heeft meegenomen van Alma II (buiten) tenminste de goedheid hebben de cursus (Hellemans) die erin zat en die niet (meer) in de handel te krijgen is, terug te bezorgen? Liefst mét de bijhorende notities. Ofwel in Volmolenlaan 22 (ev. gewoon af te zetten). Ofwel in Alma II zelf bv. maandag tussen 12 en 13 u.
- Wil degene die maandagavond 18 maart mijn fiets geleend heeft aan API deze terug bezorgen Dekenstraat 45. Opm. deze fiets explodeert indien hij na 2 weken geen contact gehad heeft met de eigenaar.
- Wil degene die maandag avond 18 maart mijn fiets (knaalrode, drie versn., dunne banden) geleend heeft aan API deze terug bezorgen Dekenstraat 45. Anders stuur ik mijn Fifo op u af en die bijt.
- Rik Vanhevel student fotografie zoekt fotomodel om te poseren tijdens het weekend. Tegen vergoeding. Voor afspraak: bel 050/27.78.73 (enkel tijdens weekend).
- Te huur: gemeubelde kamer voor meisje. Onmiddellijk vrij. Rustig gelegen. 3600 fr/maand. Craenendonck 8. Tel. 23.12.14. (vraag naar Hilde).
- Wij zoeken een sportief groepje dat samen met ons kot een tweedaagse kanotocht wil maken in de Ardennen (wrsch. 27-28 april). Praktische organisatie zorgen wij wel. Geïnteresseerden moeten eens langskomen op Parkstraat 14 (ts. 18.00 en 20.00 uur).

AGENDA

Donderdag 21 maart

- 18.00 u. **FILM Fellini-filmfestival.** Vlaamse Leergangen, Boekhandelstraat 8. Ook om 20.45 en om 23.00 u. Org. Kura en Centrum voor Italiaanse Studies KUL.
- 20.00 u. **LITERATUUR Stromingen in de Vlaamse poëzie na 1950.** Door H. Brems. In 'tStuc. Org. Universitaire Werkgroep Literatuur.
- 20.15 u. **AULA-KONCERT** door het **Leuvens Universitair Koor.** Met werken van Brahms, Kolay, Bardos e.a. Inlichtingen bij Pers en Voorlichting, Krakenstraat 3, 016/22.04.31 (toestel 276).
- 20.30 u. **TONEEL Julius Caesar.** In Naamsestraat 96. Inkom 150/250. Org. Kura.
- 20.30 u. **LEZING Vredesdialoog tussen West- en Oost-Europa.** André Bogaert (VAKA) over bewapeningswedloop en vredesbeweging in Oost-Europa. In 'tStuc. Inkom gratis. Org. VIA, i.s.m. Elcker-Ik.
- 20.30 u. **KONCERT Claw Boys Claw.** Voorprogramma: The Revenge. In 'tStuc. Inkom 180/200. Org. Kura.

Vrijdag 22 maart

- 18.00 u. **FILM Fellini-filmfestival.** In Vlaamse Leergangen, Boekhandelstraat 9. Ook om 21.30 uur. Inkom 70/100. Org. Kura en Centrum voor Italiaanse Studies KUL.
- 20.00 u. **BALLET Frie Stenuit.** In Stadsschouwburg. Inkom 125-350.
- 20.30 u. **TEATER Julius Caesar.** Naamsestraat 96. Inkom 150/250.
- 20.30 u. **POEZIE Twee zielen in hun borst.** Gesprek met Remco Campert, H. De Coninck, W. Van Toorn en Rob Schouten. Huis Van Chièvre, Groot Begijnhof 39. Inkom 130/150. Org. Behoud de Begeerte.

Zaterdag 23 maart

- 20.00 u. **BALLET Frie Stenuit.** In Stadsschouwburg. Inkom 125-350.
- 20.00 u. **FILM Bevrijding van Leuven '44-'44, Bommen op Leuven '44.** Minnepoort, K. Albertlaan 52. org. Heverleese Filmgroep.

Zondag 24 maart

- 16.00 u. **OPERA Prins Valeriaan.** Een odyssee van de jonge prins Valeriaan op zoek naar zichzelf. Jeugdopera op muziek van L. Caeyers. Stadsschouwburg. Org. Cultureel Centrum Leuven - Kura - Sted. Jeugddienst.
- 18.00 u. **FILM Fellini-festival.** In Vlaamse Leergangen, Boekhandelstraat 9. Ook om 20.45 u en om 23.00 u. Inkom 70/100. Org. Kura en Centrum voor Italiaanse Studies KUL.
- 18.00 u. **INFO-AVOND 6 uren voor Eritrea en Tigray.** Met film, sprekers, dansgroep, eten en stands. Zaal Don Bosco, Zwaluwenstraat, Kessel-Lo. Org. AIB.

Maandag 25 maart

- 18.00 u. **FILM Fellini-festival.** In Vlaamse Leergangen, Boekhandelstraat 9. Ook om 20.45 u. Inkom 70/100. Org. Kura en Centrum voor Italiaanse Studies KUL.
- 18.00 u. **AKTIE Derde potten- en pannentocht tegen de regeringsbeslissing tot installatie van de kernraketten.** Samenkomst: Ladeuzeplein, Org. VAKA-Leuven.
- 20.00 u. **TEATER De man met de drie armen** (E. Albee) door MMT. Stadsschouwburg. Inkom 80-260.
- 20.30 u. **TEATER Julius Caesar** (naar W. Shakespeare). Regie: Paul Peyskens; dekor: J. Daenen. Naamsestraat 96. Inkom 150/250. Org. Kura.

Dinsdag 26 maart

- 18.00 u. **FILM Fellini-festival.** Vlaamse Leergangen, Boekhandelstraat 9. Ook om 21.30 u. Inkom 70/100. Org. Kura en Centrum voor Italiaanse Studies KUL.
- 18.30 u. **HAPPENING African Evening.** Met eten, film, muziek. In 'tStuc. Inkom 30. Org. ISOL.
- 20.00 u. **DEBAT Swaenen, De Croo, Anclaux, Van Miert over raketten, jeugdwerkloosheid, Martens V. In De Valk, Tienestraat 41. Org. CDS-Leuven.**
- 20.00 u. **TEATER Kaldewey / Farce** van B. Strauss. Door Brabants Kollektief voor Theaterprojecten. Stadsschouwburg. Inkom 80-250.
- 20.00 u. **LITERATUUR Leuven literair 3: vijftien dichters en vertellers.** Klein Tafelrond, Grote Markt 4, gratis toegang. Org. Dosefkring, Leuvense Schrijversaktie, NPK, Universitaire Werkgroep Literatuur.
- 20.15 u. **KONCERT Universitair Symfonisch concert.** In Grote Aula. Inkom 80/120.

Woensdag 27 maart

- 14.30 u. **POEZIE Alfred Warrinler (prof. Wiskunde KUL).** In 't Tafelrond, Grote Markt 4, inkom vrij. Org. Nieuw-Poëtische Kring.
- 18.00 u. **FILM Fellini-festival.** In Vlaamse Leergangen, Boekhandelstraat 9. Ook om 21.30 u. Inkom 70/100. Org. Kura en Centrum voor Italiaanse Studies KUL.
- 20.30 u. **TEATER Julius Caesar.** Naamsestraat 96. Inkom 150/250. Org. Kura.
- 21.30 u. **VIDEO-MUZIEK Z'ev, 23 Skidoo, Glem Branca.** In 'tStuc. Inkom 40/50. Org. Kura.

Donderdag 28 maart

- 18.00 u. **FILM Fellini-festival.** Vlaamse Leergangen, Boekhandelstraat 9. Ook om 23.00 u. Inkom 70/100. Org. Kura en Centrum voor Italiaanse Studies KUL.
- 20.30 u. **TEATER Julius Caesar.** In Naamsestraat 96. Inkom 150/250. Org. Kura.
- 20.30 u. **LEZING Prof. Verbeeck over Umberto Eco.** Fakbar Theologie, Vliamingenstraat 91. Inkom vrij.

TENTOONSTELLINGEN

- GALERIJ EMBRYO,** Naamsestraat 49. François Mean, Schilderijen, grafiek, droge naald en gouache.
- GALERIJ PERSPEKTIEF,** St.-Antoniusberg 3, Venter op Tsjechische kunst Tot 5 april. Alsook in HUIZE DE JONGE JACOB, Lei 19; en GASTHUISBERG INKOMHAL.
- STEDELIJKE TENTOONSTELLINGSZAAL,** L. Vanderkelenstraat 30: kunst-schilder Piet Gilles, tot 26 maart.
- DE DIJLEMOLENS,** Zwarte Zusterstraat 12: N. Krueger, O. Kunstfeld, Flewe, Schuetze, Zawadsk, VIV Trans, C. Wachmeister. Van 14.00 tot 18.00 u. Tot 24 maart.
- EXPOZAAL L & W,** Blijde Inkomstraat 21: "Tekens voor thuislozen". Kunstenaars met verschillende technieken rond het thema thuislozen. Org. Oikonde. Van 12.00 tot 14.00 u en van 17.00 tot 19.30 u. Tot 3 april.
- 'GFLATTEERD PORTRET,** Ravenstraat 21-23: Foto's van Luk Roels: Profane portretten. Open vanaf 11.00 u. Tot 26 april.

ZOEKERTJE: gratis.

De redactie behoudt zich recht voor om zoekertjes niet te plaatsen. Gebruik onderstaand rooster. 1 teken per vakje, 1 vakje tussen de woorden. Zenden aan 's Meiersstraat 5

